

VIII TOMO TURINYS

II DALIS: SPRENDINIAI

Turinys	1	psl.
1. Bendroji dalis	3	psl.
1.1. Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo pagrindas ir tikslai.....	4	psl.
1.2. Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių galiojimas ir taikymas.....	5	psl.
2. Erdvinė struktūra ir gyvenamųjų vietovių sistema	6	psl.
2.1. Visagino savivaldybės edvinės koncepcijos formavimo principai.....	7	psl.
2.2. Urbanistinio karkaso konkretizavimas.....	7	psl.
2.3. Gyvenamųjų vietovių tinklo plėtojimas ir tvarkymo reglamentavimas.....	11	psl.
2.4. Pasienio teritorijos ir infrastruktūra.....	11	psl.
2.5. Pramonės ir verslo teritorijos.....	12	psl.
2.6. Įgyvendinimo prioritetai	14	psl.
3. Karštovaizdžio apsauga	15	psl.
3.1. Gamtinio karkaso formavimas.....	16	psl.
3.2. Gamtinio karkaso ir biologinės įvairovės apsauga	19	psl.
4. Nekilnojamasis kultūros paveldas	21	psl.
4.1. Apsaugos tikslai ir uždaviniai.....	22	psl.
4.2. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai.....	23	psl.
4.3. Paveldosaugos reikalavimai.....	24	psl.
4.4. Įgyvendinimo prioritetai	24	psl.
5. Bioprodukcinio ūkio teritorijos	25	psl.
5.1. Žemės ūkio teritorijos.....	26	psl.
5.1.1 Žemės ūkio veiklai naudotinių teritorijų ypatumai ir funkcinių prioritetų zonos.....	26	psl.
5.1.2. Agrarinių teritorijų naudojimo reglamentai.....	29	psl.
5.2. Miškų teritorijos.....	31	psl.
5.2.1. Visagino savivaldybės miškų potencialo teritoriniai ypatumai.....	31	psl.
5.2.2. Miškų teritorijų naudojimo kryptys.....	32	psl.
5.2.3. Miškų teritorijų naudojimo būdai.....	34	psl.
5.2.4. Miškų teritorijų naudojimo reglamentai.....	36	psl.
5.3. Vandens teritorijos.....	37	psl.
5.3.1. Valstybinės reikšmės vandens telkiniai.....	37	psl.
5.3.2. Vandens telkinių juostų ir zonų teritorijų naudojimas ir tvarkymas.....	38	psl.
5.4. Įgyvendinimo prioritetai.....	38	psl.
6. Socialinė infrastruktūra	40	psl.
6.1. Socialinės infrastruktūros teritorinio tinklo plėtros sprendiniai.....	41	psl.
6.2. Kultūros infrastruktūros tinklo plėtra.....	44	psl.

6.3.	Socialinės globos ir rūpybos paslaugų infrastruktūros plėtra.....	45	psl.
6.4.	Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų tinko plėtra.....	45	psl.
6.5.	Gyvenamojo fondo plėtra.....	46	psl.
7.	Susisiekimo infrastruktūra	48	psl.
7.1.	Susisiekimo sistemos raidos tendencijos.....	49	psl.
7.2.	Susisiekimo sistemos vystymo sprendinių prielaidos.....	50	psl.
7.3.	Susisiekimo sistemos vystymo tikslai.....	50	psl.
7.4.	Susisiekimo sistemos plėtros sprendiniai.....	50	psl.
7.5.	Literatūros sąrašas.....	54	psl.
8.	Inžinerinė infrastruktūra	55	psl.
8.1.	Ekoinžinerinė infrastruktūra.....	56	psl.
8.2.	Energetikos infrastruktūra.....	57	psl.
8.3.	Ryšių infrastruktūra.....	59	psl.
8.4.	Inžinerinės infrastruktūros sprendinių įgyvendinimo prioritetai.....	59	psl.
9.	Rekreacijos ir turizmo teritorijos	61	psl.
9.1.	Rekreacijos ir turizmo plėtra.....	62	psl.
9.2.	Rekreaciniai arealai ir jų teritorijų naudojimas.....	63	psl.
9.3.	Turizmo maršrutai ir svarbiausieji kultūrinio turizmo objektai.....	64	psl.
9.4.	Rekreacinio prioriteto teritorijų plėtojimo ir tvarkymo reglamentai.....	65	psl.
9.5.	Įgyvendinimo prioritetai.....	65	psl.
10.	Civilinė sauga	66	psl.
10.1.	Civilinė sauga.....	67	psl.
10.2.	Inžinerinė infrastruktūra.....	68	psl.
11.	Visagino savivaldybės teritorijos naudojimo ir tvarkymo bendrieji reglamentai	69	psl.
11.1.	Bendros nuostatos	70	psl.
11.2.	Specialieji reglamentai.....	71	psl.
11.3.	Tvarkymo zonų bendrieji reglamentai.....	72	psl.
12.	Teritorijų rezervavimas	73	psl.
13.	Visagino savivaldybės bendrojo plano sprendinių įgyvendinimui rengtini projektai ir dokumentai.....	76	psl.
14.	Priedai:		
	1. Visagino savivaldybės tarybos sprendimas dėl Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo;	78	psl.
	2. Bendrojo plano rengimo darbų programa;		
	3. Planavimo sąlygos nacionalinio, regioninio, rajoninio lygmens bendrojo ir specialiojo planavimo dokumentams rengti.		

1. BENDROJI DALIS

1. BENDROJI DALIS

1.1. Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo pagrindas ir tikslai

Bendrojo teritorijų planavimo objektas - Ignalinos AE regiono teritorija, kurią sudaro Ignalinos rajono savivaldybės teritorija (1446,75 kv.km.), Zarasų rajono savivaldybės teritorija (1334,36 kv.km.) ir **Visagino savivaldybės teritorija** (58,42 kv. km.). Ignalinos AE regiono teritorijos plotas 2839,53 kv.km. Savivaldybių teritorijų bendrieji planai rengiami kaip savarankiški teritorijų planavimo dokumentai.

Visagino savivaldybės teritorijaos bendrojo plano organizatorius:

- Visagino savivaldybės administracijos direktorius

Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo pagrindas

Visagino savivaldybės teritorijos bendrasis planas rengiamas vadovaujantis sekančiais dokumentais:

- *Visagino savivaldybės tarybos 2003-08-28 sprendimu Nr.TS-67 „Dėl Ignalinos atominės elektrinės regiono bendrojo plano“;*
- *Visagino savivaldybės tarybos 2005-03-17 sprendimu Nr.T-389 „Dėl Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo tikslo ir uždavinių patvirtinimo“;*
- *Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2005-01-26 įsakymu Nr.IV-49 „Dėl Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo darbų programos patvirtinimo“. Priedas: Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo darbų programa ir planavimo sąlygomis;*
- *Parengtais projektiniais, analitiniais ir moksliniais darbais, turėsiančiais įtakos, rengiant savivaldybės bendrąjį planą;*
- *Naujausia statistine medžiaga ir Visagino savivaldybės turimais duomenimis;*
- *Galiojančiais bendrojo planavimo dokumentais: LR teritorijos bendruoju planu, Utenos apskrities bendruoju planu (nepatvirtintas), Visagino miesto bendruoju planu;*
- *Galiojančiais specialiojo ir detaliojo planavimo dokumentais;*
- *Lietuvos Respublikos teises ir projektavimo normomis;*
- *Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano esamos padėties išvadomis;*
- *Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano koncepcijos nuostatomis;*
- *Visagino savivaldybės strateginio poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos išvadomis;*
- *Visagino savivaldybės tarybos 2008-11-25. sprendimu Nr.ts-178. dėl koncepcijos tvirtinimo.*

Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo tikslai ir uždaviniai

Planavimo dokumento rengimo tikslas – Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano – teritorijų kompleksinio planavimo dokumento teritorijos erdvinio vystymo politikai, teritorijos naudojimo ir apsaugos prioritetams bei svarbiausioms tvarkymo priemonėms nustatyti 10 metų laikotarpiui parengimas.

Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių konkretizavimo stadijos uždaviniai:

- Detalizuoti savivaldybės teritorijos bendrojo plano konceptualių sprendinių nuostatas;
- Nustatyti savivaldybės teritorijos planinės ir erdvinės struktūros vystymo principus: apgyvendinimo struktūros ir susisiekimo sistemos plėtojimo;
- Konkretizuoti teritorijos tvarkymo, reglamentavimo, naudojimo ir apsaugos principus;
- Konkretizuoti planuojamos teritorijos socialinės raidos kryptis;
- Konkretizuoti vietinių žaliavų ir atliekų naudojimo, energetikos sistemos plėtojimo ir renovacijos kryptis;
- Konkretizuoti pramonės, vidutinio ir smulkaus verslo, žemės ūkio, miškų ūkio, turizmo ir poilsio plėtojimo kryptis;
- Konkretizuoti gyventojų demografijos prognozes;
- Konkretizuoti Visagino miesto plėtrą ir kitų urbanizuotų vietovių Visagino savivaldybės teritorijoje.

1.2. Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių galiojimas ir taikymas

Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano galiojimas

- Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai rengiami 10 metų laikotarpiui (2008-2018 m.);
- Patvirtinti Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai yra privalomi rengiant Visagino miesto bendruosius planus bei žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus.

Visagino savivaldybės teritorijos bendrasis planas taikomas:

- priimant sprendimus dėl savivaldybės teritorijų plėtros prioritetų, teritorijos naudojimo prioritetų, savivaldybių zonų funkcinių prioritetų, ūkinės veiklos plėtojimo sąlygų ir apribojimų;
- derinant specialiojo ir detaliojo planavimo dokumentus, derinant ir nustatant projektavimo sąlygas teritorinio planavimo ir statybos projektams savivaldybės teritorijoje ir gretimų savivaldybių besiribojančioje zonoje;
- nustatant savivaldybių biudžeto lėšų skirstymo prioritetus;
- rengiant ir koordinuojant savivaldybės ir valstybinės investicijų programas, reklamuojant patrauklių investicinių sąlygų galimybes;
- priimant sprendimus dėl žemės ir kito nekilnojamo turto paėmimo visuomenės poreikiams: naujiems keliams ir aplinkkeliams statyti, kapinėms įrengti, magistralinėms inžinerinėms komunikacijoms statyti, teritorijos bendrojo naudojimo želdynams ir viešo naudojimo rekreacinėms teritorijoms įrengti savivaldybės lėšomis;
- sprendžiant nuosavybės atkūrimo problemas savivaldybės teritorijoje.

2. ERDVINĖ STRUKTŪRA IR GYVENAMOSIOS VIETOVĖS

2. ERDVINĖ STRUKTŪRA IR GYVENAMŲJŲ VIETŲVIŲ SISTEMA

LR teritorijos bendrojo plano, Utenos apskrities teritorijos bendrojo plano, Visagino savivaldybės esamos padėties analizės išvadų, konceptualių sprendinių ir strateginio poveikio aplinkai vertinimo išvadų bei Visagino miesto bendrojo plano sprendinių pagrindu parengti Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai.

2.1. Visagino savivaldybės erdvinės koncepcijos formavimo principai

1. Visagino savivaldybės erdvinė koncepcija remiasi LR teritorijos bendrame plane lokalizuotomis gamtinio karkaso ašimis ir detalizuotos gyvenamųjų vietovių sistemos sprendiniais, kurios sudedamieji elementai yra: bazinis gyvenamųjų vietovių tinklas, urbanistinės integracijos ašys, urbanistinės integracijos centrai ir urbanistinio karkaso poveikio gretimoms teritorijoms zonos.

2. Visagino savivaldybės erdvinė koncepcija parengta vadovaujantis Ignalinos rajono savivaldybės esamos padėties analizės išvadų pagrindu ir subalansuotos plėtros ideologija (*sustainable development*), kuri remiasi:

bendraisiais erdvinės koncepcijos formavimo principais:

- *funkciniu kompleksiskumu* - visų savivaldybės teritorijos naudojimo rūšių interesų derinimu;
- *regioniniu sąlygotumu* - savivaldybės teritorijos gamtinių bei socialinių – ekonominių savitumų palaikymu;
- *istoriniu perimamumu* - tradicijų bei praeities paveldo saugojimu ir panaudojimu;

kraštovaizdžio tvarkymo ir naudojimo principais:

- *geosisteminiu subalansuotumu* – bioekologinio, geoekologinio ir socioekologinio stabilumo užtikrinimu;
- *psichologiniu komfortiškumu* – kraštovaizdžio estetinio potencialo kokybės užtikrinimu;

socioekonominiais principais:

- *socialiniu adekvatumu* – atitikimu visuomenės poreikiams;
- *ekonominiu realumu* – planuojamų teritorinių struktūrų principiniu įgyvendinimu;
- *teritoriniu integralumu* – racionalių veiklos teritorinių sistemų įgyvendinimu.

2.2. Urbanistinio karkaso* konkretizavimas

2.2.1. Urbanistinės integracijos ašys

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniais šalyje išsiskiriamos dvi pagrindinės urbanizacijos (urbanistinio karkaso) ašys:

- Rytų – Vakarų Lietuvos metropolizacijos ašis Vilnius - Kaunas – Klaipėda;
- Šiaurės – Pietų Lietuvos regioninė ašis (Via Baltica).

Visagino savivaldybės teritorija nepatenka į šalies pagrindinių urbanizacijos ašių zoną.

***Urbanistinis karkasas** – tai šalies technogeninis stuburas, suprantamas kaip aktyviausios ūkinės bei kultūrinės plėtros centrų ir ašių su labiausiai sukultūrinta gamtine aplinka bei išvystytais geotechniniais kompleksais sistema. Jos formavimą lemia pagrindinių posistemų – atraminio gyvenviečių tinklo bei jo integracijos ašių raida, įtakojama tiek galimų geopolitinių situacijų kaitos, tiek šalies vidaus socialinės -

ekonominės būklės, įvairių probleminių arealų neigiamų pasekmių sušvelninimo ir likvidavimo taktika (Šaltinis: LR bendrasis planas)

3. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos bendrojo plane detalizuotu urbanistinio karkaso modeliu Visagino savivaldybės teritorijoje išskiriamos:

I lygmens šalies tarptautinės ir nacionalinės urbanistinės integracijos ašys. Jos formuojamos esamų transporto koridorių pagrindu. Visagino savivaldybėje neišskiriamos IA ir IC kategorijos ašys. IB metropolinė ašis, skirtingai nei likusios Ignalinos, Zarasų rajonų ir Visagino savivaldybių teritorijoje esančios ašys, formuota geležinkelio linijos pagrindu. Ši ašis integruoja Lietuvą ir Visagino savivaldybę į Baltijos jūros regioną ir tarptautinį susisiekimo tinklą;

- **IB kategorijos** - tarptautinė urbanistinė integracijos ašis Atėnai – Vilnius – Sankt Peterburgas kerta Ignalinos rajono ir Visagino savivaldybes bei Zarasų rajono savivaldybės rytinę dalį. Ji apjungia du šalies lokalius centrus – Ignaliną ir Visaginą bei tris savivaldybės lokalius centrus – Vidiškes, Dūkštą, Turmantą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniais šalyje numatytos septynios svarbiausios I B kategorijos tarptautinės urbanistinės integracijos ašys. Keturios iš jų kerta šalį Š–ŠR–P kryptimis ir trys R–V kryptimi. Jos formuotos esamų ir siūlomų tarptautinių transporto koridorių, jungiančių Helsinkį, Sankt Peterburgą, Maskvą su Kijevu, Viena, Hamburgu, pagrindu. Šis tinklas integruoja visus šalies metropolinius ir regioninius centrus tarpusavyje bei su artimiausiais kaimyninių šalių urbanistiniais centrais (Liepoja, Jelgava, Daugpiliu, Minsku, Lyda, Gardinu, Suvalkais, Karaliaučiumi). Šios ašys, formuotos šalies magistralinių ir krašto kelių pagrindu, užtikrina metropolinių ir regioninių centrų sąveiką, skatina jų poveikio zonoje lokalių centrų plėtrą.

II lygmens regioninės urbanistinės integracijos ašys (regioninės jungtys). Jos formuojamos esamų ir rekonstruojamų transporto koridorių pagrindu, kuriais realizuojamas susisiekimas tarp regionų administracinių centrų, svarbiausių miestų, lokalių centrų ir realizuojami pagrindiniai turistiniai maršrutai savivaldybės ir regiono mastu. Visagino savivaldybės teritorijoje II lygmens regioninės urbanistinės integracijos ašys neišskiriamos.

III lygmens pagrindinės lokalinės urbanistinės integracijos ašys (lokalinės jungtys). Ji formuojama rekonstruojamų transporto koridorių pagrindu, kuriais realizuojamas susisiekimas tarp administracinių centrų, svarbiausių lokalių centrų ir priemiestinių teritorijų. Prognozuojama, kad ji sujungs Visagino savivaldybės centrą (Visaginą) ir lokalius centrus (**Vidiškes – Naujajį Daugėliški – Rimšę – Turmantą**) su nekategoriizuotu gyvenamųjų vietovių tinklu bei prisijungs prie aukštesnio lygmens **IB kategorijos** tarptautinės integracijos ašies ties Turmantu ir Dūkštu bei **II lygmens** regioninių integracijos ašių. Visagino savivaldybės teritorijoje išskiriama viena pagrindinė lokalinės urbanistinės integracijos ašis:

- *Jungiančioji lokalinė* urbanistinės integracijos ašis, kuri Visagino savivaldybės teritorijoje apima transporto koridorių „Dūkštas – Visaginas – Turmantas“.

2.2.2. Urbanistinės integracijos centrai

Per ilgą raidos laikotarpį istoriškai susiklostęs Visagino gyvenamųjų vietovių tinklas radikaliai pasikeitė. Ignalinos AE statyba iš pagrindu pakeitė savivaldybės kraštovaizdį ir gyvenamųjų vietovių sistemą. Iki pradedant šio stambaus energetikos objekto statybos darbams, vyravo kalvotas, ežeringas ir miškingas kraštovaizdis. Didžiausią antropogeninį

poveikį patyrė 3 zonos: Ignalinos AE teritorija 3 km zonoje, teritorija Karlių kaime ryšium su infrastruktūros ir pramonės objektų statyba ir Visagino miesto teritorija.

Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniuose Visagino savivaldybės teritorija priskiriama **Rytų Lietuvos** besiformuojančiam didmiesčių su aglomeraciniais požymiais regionui su mažomis, tankiai išsidėsčiusiomis kaimo vietovėmis.

4. Visagino savivaldybės bendrojo plano sprendiniuose **išlaikomas pagrindinis savivaldybės susiklosčiusios gyvenamųjų vietovių sistemos bruožas** – didelio miesto dominavimas. Pažymėtina, kad dėl Ignalinos AE sanitarinių ir apsauginių reikalavimų gyvenamųjų vietovių plėtra didžiojoje savivaldybės teritorijos dalyje griežtai ribojama.

5. Perspektyvinė gyvenamųjų vietovių tinklo plėtra remiasi darnios plėtros principais, bazinė gyvenamųjų vietovių tinklo struktūra įvertinant jos pokyčius regioninių, rajoninių ir lokalinių gyvenamųjų vietovių tinklų plėtros kontekste ir remiantis šalyje vykstančiais pokyčiais socialinėje ir ekonominėje plotmėje.

6. Visagino savivaldybėje nėra nei metropolinių, nei regioninių šalies centrų. Artimiausi metropoliniai centrai – Vilnius (formuojamas Europinės reikšmės metropolinis centras) ir Panevėžys (formuojamas plėtojant ir apjungiant potencialus regioninio rango metropolinis centras); regioniniai centrai – Rokiškis (pakankamo potencialo, palaikomas), Utena (nepakankamo potencialo, plėtojamas), Švenčionys-Švenčionėliai (naujai formuojamas apjungiant potencialus ir plėtojamas).

Savivaldybės teritorijoje išskiriami sekantys gyvenamųjų vietovių tinklo hierarchijos lygmenų centrai ir nekategorizuotas gyvenamųjų vietovių tinklas:

III lygmuo – šalies pagrindiniai lokalinis centras (d) kategorijos:

- *d kategorijos centras*, kuris plėtojamas esamo miesto pagrindu - Visaginas.

Sprendinių laikotarpyje iki 2018 m. Visagino savivaldybės teritorijoje numatomas vienas šalies pagrindinis konvertuojamos plėtros (pagal LR BP) stiprinamas lokalinis (d) kategorijos centras esamo miesto pagrindu – Visaginas, kuriam suteiktina šalies lokalinės urbanistinės struktūros formavimo, aptarnavimo ir turizmo paslaugų centro funkcija.

Visagino savivaldybė, kurioje absoliuti gyventojų dauguma gyventojų gyvena Visagino mieste, yra ne tik tankiausiai apgyvendinta savivaldybė Utenos apskrityje, bet ir šalyje (1km² tenka 3200,6 gyventojų). Savivaldybėje vykdomos visos savivaldos funkcijos, miestas plėtojamas kaip apskrities regioninis ekonominės plėtros ir LR Šiaurrietinio pramonės komplekso centras, todėl įvertinant Visagino gyventojų ir darbo vietų skaičių bei išplėtotą ir numatoma plėtoti infrastruktūrą, siūloma nedelsiant LR BP išnagrinėti galimybę Visagino miestą priskirti 3-ojo lygmens „a“ kategorijos centro lygmeniui ir keisti LR BP sprendinius. Rango suteikimas siejamas su esamų administracinių valdymo ir organizacinių funkcijų stiprinimu, socialinio – ekonominio potencialo plėtojimu, naujų darbo vietų kūrimu, gyventojų skaičiaus augimu.

Kitų nekategorizuotų gyvenamųjų vietovių lygmuo – savivaldybės lokaliniai centrai :

- *teritorijos aptarnavimo centras*, kuris plėtojamas esamo stambaus kaimo pagrindu, stiprinamas ir palaikomas – **Karlai** (260 gyv.).

Visagino savivaldybės lokalius centrus atstovauja kaimai. Šių gyvenamųjų vietovių tinklas priskiriamas silpniausiam, labiausiai pažeidžiamam ir menkiausiai apgyvendintam Visagino savivaldybės gyvenamųjų vietovių tinklo rangui. Iš 21 savivaldybėje esančio kaimo tik 6 kaimai apgyvendinti. Gyventojų skaičius svyruoja nuo 2 iki 20 gyventojų. Dėl nedidelio atstumo iki Visagino miesto šių gyvenamųjų vietovių gyventojams siūloma

naudotis Visagino mieste esančia aptarnavimo, paslaugų, švietimo ir socialine infrastruktūra.

7. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr.72 „Dėl pasienio ruožo ribų ir valstybės sienos apsaugos zonų ribų bei Lietuvos Respublikos gyvenamųjų vietovių, priskirtų pasienio ruožui, sąrašo patvirtinimo“ Visagino savivaldybėje yra 12 pasienio ruožui priskirtų gyvenviečių (Serbiejiškės k., Šaškų k., Vilkargio k., Galų k., Mantvilų k., Brūkšinių k., Stabatiškės k., Petriškės k., Babrūšos k., Skrytelių k. Tumelinos k., Karlių k.). Pasienio ruožo teritorija sudaro apie 82 proc., t.y. 47,8 ha Visagino savivaldybės teritorijos. Pasienio ruožo teritorijoje dislokuotas šalies strateginis reikšmės objektas – Ignalinos AE ir numatoma dislokuoti naują atominę elektrinę.

2.2.3. Visagino savivaldybės oficialios gyvenamųjų vietovių sistemos klasifikacijos sprendiniai

8. Administracinių centrų sprendiniai:

- Esamoje padėtyje Visagino miesto ir Visagino savivaldybės administracinis centras sutampa ir yra tas pats Visagino miestas. Nauji rajono administraciniai centrai neprojektuojami;
- Savivaldybės teritorija neskirstoma seniūnijomis.

9. Visagino savivaldybės teritorijos optimizavimo ir administracinių ribų keitimo sprendiniai:

- Visagino savivaldybės išorinės administracinės ribos nekeičiamos. Esamas savivaldybės teritorijos 58,41 ha plotas paliekamas esamas.
- Visagino savivaldybės plotas nebus keičiamas ryšium su Visagino miesto administracinių ribų keitimu ir miesto ploto padidinimu, nes identifikuojant miesto fizinės plėtros poreikį laikomasi nuostatos, kad miesto juridinės ribos, jų keitimas yra nebūtinai susijęs su fizine plėtra ir būtinu tiesioginiu urbanizavimu. Pasirinkta Visagino miesto išsklaidytos plėtros kryptis reglamentuoja miesto fizinę plėtrą priemiestinėje teritorijoje. Iki 2028 metų miesto plėtrai gali būti panaudota apie 416 ha teritorijų, iš jų 150 ha Zarasų rajono savivaldybėje. Sprendinių laikotarpyje iki 2018 metų miesto plėtrai planuojama panaudoti apie 160 ha priemiestinių teritorijų, esančių Visagino savivaldybės teritorijoje.

10. Valstybės įmonės Registrų centras duomenimis Visagino savivaldybėje yra 23 gyvenamosios vietovės, kuriose 2008 metų pradžioje gyveno 28 805 gyventojai:

- **1 miestas** – Visaginas, miesto plotas – 896 ha.;
- **21 kaimas**, iš jų 6 kaimai gyvenami: Ažukalviškės k. (3 gyv.), Kalviškių k. (12 gyv.), Karlių k. (260 gyv.), Lapušišės k. (20 gyv.),Makaravo k. (1 gyv.);
- **1 viensėdis** – Stabatiškė, negyvenamas.

Sprendinių laikotarpyje iki 2018 m. Visagino savivaldybės gyvenamųjų vietovių klasifikacija ir skaičius paliekami esami.

2.3. Gyvenamųjų vietovių tinklo plėtojimas ir tvarkymo reglamentai

2.3.1 lentelė. Gyvenamųjų vietovių tinklo plėtojimas ir tvarkymo reglamentai

Teritorijos reglamentų indeksas brėžinyje	Trumpa reglamentuojamos teritorijos charakteristika	Teritorijos naudojimo ir apsaugos reglamentai
U1	Miesto teritorijos urbanizacija	Miesto teritorijos urbanizacijos (U1) reglamentas taikomas Visagino miesto bei jo plėtos teritorijoms . Prioritetas teikiamas rajoninio gyvenamųjų vietovių tinklo formavimui esamo miesto pagrindu. Siekiama Visagino urbanistinės struktūros stabilizavimo ir plėtos esamų miesto struktūrinių elementų pagrindu integruojant priemiestines teritorijas. Siekiama intensyvios, kompaktiškos, technogenuotos žemėnaudos kitoje tikslinėje žemės naudojimo paskirtyje vadovaujantis miestų planinės struktūros plėtos dėsniais ir Visagino miesto bendrojo plano sprendiniai. Miškų žemė, patenkanti į miesto plėtos teritoriją, tvarkoma vadovaujantis LR Vyriausybės 2002-05-09 nutarimo Nr.641 „Dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarkos patvirtinimo“ reikalavimais.
U2	Užstatomos agrarinės teritorijos (kaimo vietovės)	Užstatomos agrarinės teritorijos (kaimo vietovės) reglamentas (U2) apima Karlių kaimo , kurioje numatyta gyvenamosios vietovės plėtra ir nėra miškų ūkio tikslinės žemės paskirties teritorijų. Prioritetas teikiamas esamos kaimo vietovės išlaikymui, stiprinimui ir urbanizavimui, tikslinės žemės ūkio paskirties keitimui į kitą paskirtį. Galima nauja statyba ir sklypų skaidymas pagal tvarkymo zonos 2K specialųjį arba detalųjį planą. Galimo sodybinio užstatymo tankumas, intensyvumas ir aukštingumas gamtinio karkaso teritorijose nustatomas tvarkymo zonos specialiuoju arba detaliuoju planu, įvertinant kraštovaizdžio tvarkymo zonos struktūrinius bei kompozicinius ypatumus. Kitų esamų kaimų sutankinimas ir užstatytos kaimų teritorijos išplėtimas neplanuojamas. Žemės ūkio tikslinės žemės paskirties keitimas negalimas.

2.4. Pasienio teritorijos ir infrastruktūra

1. Lietuvai įstojus į Europos sąjungą, Lietuvos Respublikos siena tapo Europos sąjungos valstybių išorės siena su Baltarusijos Respublika. Visagino savivaldybė ribojasi su Baltarusijos Respublika, todėl dalis savivaldybės teritorijos patenka į pasienio ruožą ir valstybės sienos apsaugos zoną ir pasienio juostą:

- **Pasienio ruožas** – valstybės sienos į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą sausumos ar vidaus vandenų paženklinta juosta, kurioje galioja pasienio teisinis režimas, kuris nustatytas Pasienio teisinio režimo taisyklėse, patvirtintose LRV 2002 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr.598 (Žin., 2002, Nr.46-1755).
- **Valstybės sienos apsaugos zona** – nuo valstybės sienos į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą einanti paženklinta pasienio ruožo teritorijos dalis, kurioje

valstybės sienos apsaugai ir jos tvarkymui užtikrinti įgyvendinamos techninės, organizacinės ir teisinės Valstybės sienos apsaugos tarnybos priemonės.

- **Pasienio juosta** – prie valstybės sienos einanti pasienio ruožo žemės ar vidaus vandenų dalis, skirta valstybės sienos ženklams, pasienio patrulio takui, inžinerinėms uždvaroms, signalizacijos sistemoms, kitiems valstybės sienos apsaugos objektams bei įrenginiams statyti ir prižiūrėti. Pasienio juostos plotis turi būti ne mažesnis kaip 5 metrai į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą. Žemė ir vandenys, kuriais eina pasienio juosta, yra valstybės nuosavybė, žemė ir vandenys, perduodami naudotis Valstybės sienos apsaugos tarnybai.

2. LR Vyriausybė 2007 m. gegužės 30d. nutarimu Nr.548 „Dėl Pasienio ruožo ribų ir valstybės sienos apsaugos zonos ribų bei Lietuvos Respublikos gyvenamųjų vietovių, priskirtų pasienio ruožui, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr.66-2559) patvirtino pasienio ruožo ribas ir valstybės sienos apsaugos zonos ribas. Pasienio ruožui yra priskirtos sekančios gyvenamosios vietovės:

- Babrūšos k., Drūkšinių k., Galų k., Mantvilų k., Serbiejiškės k., Skrytelių k., Stabatiškės k., Šaškų k.

3. Visagino savivaldybės teritorijoje yra 1 pasienio apsaugos infrastruktūros objektas. Sprendinių laikotarpyje naujų pasienio apsaugos infrastruktūros objektų statyba nenumatoma.

2.4.1 lentelė. Pasienio apsaugos infrastruktūros objektai

Eil. Nr.	Objektas	Būklė ir adresas
1	Ignalinos AE apsaugos rinktinė	Esama, Karlių kaimas, Visagino savivaldybė

2.5. Pramonės teritorijos

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane Visagino savivaldybė patenka į Šiaurytinį pramonės plėtros arealą, kuris apima Panevėžio – Utenos – Rokiškio – Visagino savivaldybių teritorijas. Visagino savivaldybėje numatoma plėtoti vieną iš pagrindinių Utenos apskrities pramonės centrų, kuriame bus sukonzentruotas pramonės gamybinis potencialas.

2.5.1. Verslas ir investicijos

1. Sprendinių laikotarpyje iki 2018 metų Visagino savivaldybės ūkio plėtra grindžiama smulkaus ir vidutinio verslo vystymo pagrindu. Sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu plėtrai yra taikytinas ekstensyvaus *status quo* principas, siekiant išsaugoti esamus ekonominės plėtros elementus (darbo jėga, esami verslo subjektai, teritoriniai verslo elementai) ir sukurti palankias sąlygas tinkamai vystytis ateityje. Visagino savivaldybėje siūloma užtikrinti tinkamas sąlygas galimai antrinio sektoriaus plėtrai bei skatinti spartesnę paslaugų sektoriaus plėtra, smulkaus ir vidutinio verslo plėtra.

2. Sprendinių laikotarpyje pagal rinkos poreikius eksploatuoti ir plėsti esamas verslo, komercijos ir pramonės teritorijų zonas:

- Visagino savivaldybėje esamas komercinės, sandėliavimo ir gamybinės teritorijas, kuriose šiuo metu nevykdoma veikla, siūloma rezervuoti perspektyviniam

laikotarpiui, naujai apdirbamajai pramonei, komercijai ir smulkiam ir vidutiniam verslui vystyti.

- Visagino mieste, kaip esamame nepakankamo ekonominio potencialo bei rekreacinio patrauklumo plėtojamame regioniniame centre, turi būti sudaromos palankios teritorinės ir infrastruktūrinės sąlygos gamybai vystyti, numatant atitinkamas teritorijas miesto priemiestyje (galimai pramoninio parko Karlių kaime ilgalaikiai perspektyvai) ir palaikant bei tobulinant jose inžinerine infrastruktūrą.
- Savivaldybės pramonės ir komercijos teritorijų vystymas privalo būti įgyvendinamas vadovaujantis detaliaisiais planais.
- Pramonės, komunalinių įmonių, sandėliavimo ir logistikos objektų teritorijos plėtrai numatoma skirti 1280 ha, t.y. apie 22 proc. savivaldybės teritorijos. Minėtų teritorijų poreikis pramoniniame parke Karlių kaime kasmet gali siekti apie 5 proc. nuo esamo parko ploto. Prioritetas teikiamas esamų įmonių modernizacijai, kooperacijai, konversijai ir naujų progresyvių technologijų įmonių kūrimui.

2.5.1 lentelė. Pramonės, komunalinių įmonių, sandėliavimo ir logistikos objektų teritorijos

Eil. Nr.	Vietovė	Pramonės plėtra
1	Pramoninis parkas Karlių k.	Nauja, modernizuojama, plėtojama
2	IAE teritorija	Nauja, modernizuojama, plėtojama

3. Sprendinių laikotarpyje numatoma vystyti prekyba ir komercija:

- Vadovaujantis patvirtinta prekybos centrų išsidėstymo schemą plėsti prekybos centrų tinklą Visagino savivaldybėje.
- Užtikrinti sąlygas prekybos plėtrai naujai užstatomose arba konversijai skirtose teritorijose rengiant minėtų teritorijų detaliuosius planus.

4. Sprendinių laikotarpyje kasybos pramonės teritorijos eksploatacija nenumatoma.

Vadovaujantis Valstybinės geologijos tarnybos duomenimis Visagino savivaldybės teritorijoje yra 3 išžvalgyti naudingųjų iškasenų telkiniai, kurių eksploatavimas nevykdomas:

Eil. Nr.	Vietovė	Iškasena	Pramoninis plotas, ha
1	Barželotas (nedidelė dalis telkinio)	Durpės	223
2	Pasėkis	Durpės	60
3	Pastėveliai	Durpės	70

Valstybinės reikšmės miškuose naujų naudingųjų iškasenų karjerų eksploatacija negalima.

2.5.2. Naudingųjų iškasenų teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai

2.5.2.1 lentelė. Naudingųjų iškasenų teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai

Teritorijos reglamentų indeksas brėžinyje	Trumpa reglamentuojamo teritorijos charakteristika	Teritorijos naudojimo ir apsaugos reglamentai
N2	Gėlo vandens vandenvietės teritorija	Reglamentas (N2) taikomas gėlo vandens vandenvietės teritorijai, kurioje veikla vykdoma vadovaujantis HN 44:2003 „Vandenviečių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“ arba jį pakeisiančio norminio akto reikalavimais. Vandenvietės teritorijai detaliaisiais arba specialiaisiais planais nustatomos sanitarinės apsaugos zonos.

2.5.3. Pramonės ir komunalinių įmonių, sandėliavimo ir logistikos objektų teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai

2.5.3.1 lentelė. Pramonės ir komunalinių įmonių, sandėliavimo ir logistikos objektų teritorijų naudojimo reglamentai

Teritorijos reglamentų indeksas brėžinyje	Trumpa reglamentuojamos teritorijos charakteristika	Teritorijos naudojimo ir apsaugos reglamentai
U3	Pramonės, komunalinių įmonių, sandėliavimo ir logistikos objektų teritorijos	Reglamentas (U3) apima dvi pramonės teritorijas, kurios numatomos esamų pramonės teritorijų pagrindu pramonės <u>parko Karlių kaimė ir Ignalinos AE teritorija</u> . Prioritetas teikiamas gamybos pramonės ir komunalinių įmonių, sandėliavimo bei logistikos objektų teritorijų formavimui savivaldybės teritorijoje vadovaujantis teritorijų detaliaisiais planais. Siekiama subalansuotos, intensyvios, technogenizuotos žemėnaudos kitoje tikslinėje žemės naudojimo paskirtyje. Galimas tikslinių žemės paskirčių keitimas į kitą paskirtį. Taikomas laisvo planavimo principas. Rengiami tvarkymo zonų, atskirų sklypų ir sklypų grupių – detalieji planai.

2.6. Įgyvendinimo prioritetai

Gyvenamųjų vietovių plėtrai:

1. Pramonės teritorijų planavimo dokumentų parengimas (naujos atominės elektrinės, pramoninio parko Karlių k.)

Ekonominei plėtrai:

2. Pagal rinkos poreikius esamų verslo, komercijos ir pramonės teritorijų zonų eksploatacija ir plėtra bei teritorijų rezervavimas.

3. KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGA

3. KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGA

3.1. Gamtinio karkaso formavimas

Bendrosios nuostatos

Bendroji šalies teritorijos gamtinio karkaso erdvinė koncepcija ir lokalizavimo modelis buvo nustatyti LR Seimo patvirtintame Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane. Šio modelio sudarymo principai remiasi 2001 m. priimtame LR Saugomų teritorijų įstatyme įteisinta gamtinio karkaso sampratos geoekologine koncepcija. Pagal ją - **gamtinio karkasu suprantamas vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.**

Gamtinio karkaso nustatymą formuoja siekiai:

- sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
- sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
- saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- didinti šalies miškingumą;
- optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą.

Gamtinis karkasas jungia įvairias teritorijas: rezervatus, draustinius, valstybinius parkus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, ekologinės apsaugos zonas, taip pat miškų ūkio, gamtines rekreacines ir ekologiškai svarbias agrarines teritorijas. Būtina pabrėžti, kad gamtinis karkasas, kaip ekokompensacinė sistema yra objektyvus teritorinis kompleksas, kuris funkcionuoja nepriklausomai nuo žmogaus ar jo sukurtų institucijų norų.

Gamtinį karkasą sudaro:

1) *geoekologinės takoskyros* – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

2) *migracijos koridoriai* – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

3) *geosistemų vidinio stabilizavimo arealai* – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms;

Pagal svarbą gali būti skiriamos tarptautinės (europinės), nacionalinės, regioninės ir mikroregioninės (vietinės) reikšmės gamtinio karkaso dalys.

Gamtiniame karkase esančiuose rezervatuose, draustiniuose, valstybiniuose parkuose, biosferos monitoringo (stebėsenos) teritorijose, ekologinės apsaugos zonose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose veiklos apribojimus nustato LR Saugomų teritorijų įstatymas (Žin. 2001, Nr.108-3902), Gamtinio karkaso nuostatai (Žin., 2007, Nr. 22 – 858) bei visa eilė kitų, veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančių dokumentų. Gamtinio karkaso reglamentas teritoriškai diferencijuojamas pagal į jo sudėtį patenkančių žemės naudmenų ūkines kategorijas. Gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, saugomas natūralus kraštovaizdžio pobūdis, palaikoma ir didinama gamtinė įvairovė, vykdomi rekultivacijos bei renatūralizacijos darbai. Jam priklausančiose rekreacinės, miškų bei žemės ūkio paskirties teritorijose draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus. Leidžiama veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas ir yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus.

Konkretizuoti sprendiniai gamtiniam karkasui Visagino savivaldybės teritorijoje formuoti

Įvertinus Visagino savivaldybės padėtį regioninėje gamtinio karkaso sistemoje, savivaldybės teritorinės sąrangos ypatumus, potencialių gamtinio karkaso teritorijų būklę, išskiriamas gamtinio karkaso teritorijas, turinčias kompensuoti urbanistinio – ūkinio vystymo poveikį Visagino savivaldybės teritorijose atstovauja kelios gamtinio karkaso sudedamosios dalys:

Geoekologinė takoskyra:

- Tarptautinės svarbos *Baltijos ežerotojo kalvyno* geoekologinės takoskyros ruožas, kuris tęsiasi per visą savivaldybės teritoriją (iš vakarų į šiaurės rytus) ir į kurią patenka didžioji savivaldybės ploto dalis (93,3%). Tai viena iš svarbiausių gamtinio karkaso sudedamųjų dalių ne tik savivaldybės, bet ir visos šalies mastu.

Vidinio stabilizavimo arealas:

- Rajoninės svarbos *Gerkonių* vidinio stabilizavimo arealas, kuris į savivaldybės teritoriją įsiterpia jos pietvakariniame pakraštyje labai nedidele ploto dalimi (0,1% savivaldybės ploto).

Gamtinio karkaso teritorijų lokalizacija Visagino savivaldybės teritorijoje pateikiama brėžinyje „*Gamtinio kraštovaizdžio apsauga, M :25 000*“.

Įvertinant gamtinio karkaso teritorijų potencialą – *patikimo, riboto, silpno geoekologinio potencialo* ir *pažeistos* gamtinio karkaso teritorijos, yra nustatomos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys (žiūrėti brėžinyje – „*Gamtinio kraštovaizdžio apsauga*“, apskaitą pagal nustatytas gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptis - 3.1.1. lentelėje):

1. Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (T1,);
2. Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (T2; S2);

3. Gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (T3).

3.1.1 lentelė. Gamtinio karkaso teritorijos ir jų tvarkymo kryptys Visagino savivaldybės teritorijoje

Gamtinio karkaso sudėtinės dalys ir jų tvarkymo kryptys	Plotas (5841,5 ha)	%
GEOEKOLOGINĖS TAKOSKYROS	5450,3	93,3
1. Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (T1)	1060,6	18,2
2. Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (T2)	2784,1	47,7
3. Gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (T3)	763,1	13,0
4. Pažeistos gamtinio karkaso teritorijos (visos geoekologinės takoskyros ribose)	842,5	14,4
VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI	8,5	0,1
1. Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (S2)	8,5	0,1
VISAS GK	5458,8	93,4

Pirmasis kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipas lokalizuotas ištisiniais miško medynų plotais apaugusiose tarptautinės svarbos geoekologinės takoskyros teritorijose (Sausašilio miškas, dalis Gaidės miško), kurios, nepaisant Visagino miesto ir IAE kaimynystės, yra išsaugojusios palyginti natūralų (su kai kuriomis išlygomis, nes ir čia nėra išvengta technogeninės invazijos - aukštos įtampos elektros perdavimo linijų koridoriai) kraštovaizdžio pobūdį bei ekologinio kompensavimo potencialą. *Pirmojo kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipo zonos* užima apie 19,5 % tarptautinės svarbos geoekologinės takoskyros ploto (savivaldybės ribose). Šios teritorijos – tai labai svarbus Visagino savivaldybės gamtinio karkaso funkcionavimo pagrindas, kurio perspektyva susijusi su racionalaus subalansuoto miškų ūkio tvarkymu, miškų regeneracinio potencialo išsaugojimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei nustatyto tvarkymo režimo užtikrinimu.

Antrasis kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipas lokalizuotas riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose - miškingose, tačiau patiriančiose gan stiprią antropogeninę apkrovą dėl artimos kaimynystės su Visagino miestu ir IAE bei mišrios naudmenų mozaikos santykinai natūraliose gamtinėse zonos, kuriose miško medynų ir kitų želdinių plotai kaitaliojais su kitomis naudmenomis, tame tarpe su dalinai pakeistos arba pažeistos gamtinės struktūros plotais. *Antrojo kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipo zonos* Visagino savivaldybėje užima daugiau nei pusę (apie 51,2%) gamtinio karkaso teritorijų ploto. Šių zonų tvarkymas yra kur kas sudėtingesnis, reikalingas tiek esamų funkcijų subalansavimas, tiek regeneracinės priemonės ekologinėms kompensacinėms gamtinės struktūros galioms stiprinti. Reikalingas miškingumo didinimas dirvonuojančių, apleistų, didelio drėgnumo žemių sąskaita, apželdinant ir savaiminės renatūralizacijos keliu.

Trečiasis kraštovaizdžio apsaugos ir formavimo tipas taikytas silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose. Šios zonos susiformavo dėl technokratiško

nesubalansuoto žemės naudojimo pažeidžiant ekologinės pusiausvyros sąlygas, nesilaikant racionalios gamtonaudos reikalavimų. Toks antropogeninės veiklos rezultatas apima 14% savivaldybės ribose nustatyto gamtinio karkaso (geoekologinės takoskyros) teritorijų. Šiose zonose gamtinio kraštovaizdžio formavimo kryptis yra regeneracinė-restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu, ekologinių nuostatų stiprinimu ir tausojančio šių teritorijų naudojimo, o ypač žaliųjų plotų formavimo, vystymu.

Tiek antrojo, tiek trečiojo kraštovaizdžio apsaugos ir formavimo tipų atvejais, gamtinio karkaso teritorijų ekologiniam optimizavimui būtina didinti želdinių - miškų, apsauginių želdinių grupių ir juostų, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų (kitos paskirties žemėse) ploto dalį gamtinio karkaso teritorijose. Reikia pažymėti, kad gamtinio karkaso teritorijose želdiniai turėtų būti gausinami ne vien dėl ekonominių faktorių, bet didinant gamtinės aplinkos ekologinį arba rekreacinį pilnavertiškumą

Atskirą grupę sudaro *pažeistos* gamtinio karkaso teritorijos, praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą ir esamos būklės nebegalinčios atlikti ekologinio kompensavimo funkcijų. *Pažeistos* gamtinio karkaso teritorijos - tai užstatytos Visagino miesto ir IAE bei ją aptarnaujančių infrastruktūros objektų teritorijos, užimančios apie 842,5 ha (15% tarptautinės svarbos geoekologinės takoskyros ploto savivaldybės ribose). Tarptautinės svarbos geoekologinės takoskyros kontekste šios teritorijos yra praradusios savo svarbą, tačiau tai nereiškia, kad jų tvarkyme gali būti nepaisoma aplinkos ekologinio stabilumo išsaugojimo ir gerinimo, kokybiškos žmonių gyvenamosios aplinkos, subalansuotos kraštovaizdžio struktūros formavimo tikslų. Šiuo atveju vienas iš svarbiausių uždavinių yra pilnavertės žaliųjų plotų sistemos (tame tarpe ir priklausomųjų želdynų) suformavimas ir tolimesnis vystymas, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų gražinimas ir gausinimas bei kitų priemonių, padedančių gerinti aplinkos kokybę, tenkinant visuomenės sveikos gyvensenos poreikius, palaikant teritorijos ekologinį stabilumą taikymas.

3.2. Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga

Bendrają šalies teritorijos gamtinio kraštovaizdžio įvairovės (jo geogenetinio fondo) apsaugos sistemą užtikrina specialus, pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą įsteigtų instituciškai (turinčių administraciją) ir neinstituciškai organizuotų konservacinės apsaugos prioriteto (išsaugančių)¹ bei kompleksinių² saugomų teritorijų tinklas.

Visagino savivaldybės ribose nėra gamtinio kraštovaizdžio įvairovės apsaugą vykdančių konservacinės apsaugos prioriteto teritorijų, tame tarpe nėra įsteigtų vietinio lygmens - savivaldybės saugomų draustinių ar gamtinio kraštovaizdžio objektų. Artimiausios saugoma teritorijos yra:

- *Smalvo* kraštovaizdžio draustinis (Ignalinos ir Zarasų raj. sav.), ribojasi su Visagino savivaldybe jos vakarinėje dalyje.
- *Smalvos* hidrografinis draustinis (Zarasų raj. sav.), yra į šiaurę nuo Visagino savivaldybės teritorijos.

¹ *Konservacinės apsaugos prioriteto (išsaugančios) teritorijos* – teritorijos, kuriose saugomi unikalūs arba tipiški gamtinio ir (ar) kultūrinio kraštovaizdžio kompleksai bei objektai ir biologinė įvairovė.

² *Kompleksinės saugomos teritorijos* – gamtiniu ir (ar) kultūriniu vientisumu pasižyminčios teritorijos, kuriose pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo programą sujungiamos įvairių apsaugos kryptių prioriteto, taip pat rekreacinės ir ūkinės zonos.

Įvertinant esamą situaciją, bendrasis planas akcentuoja teritorijų paieškų vietinio lygmens - savivaldybės saugomų draustinių steigimui tikslingumą. Visagino savivaldybės teritorijos bendrajame plane neteikiami pasiūlymai dėl naujų saugomų teritorijų ar objektų steigimo. Tai būtų specialaus aplinkosauginio planavimo dokumentų tikslas.

Bendrają šalies teritorijos biologinės įvairovės (genetinio fondo) apsaugos sistemą užtikrina speciali pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą įsteigtų saugomų teritorijų sistema bei su ja koordinuojamas ir jai subordinuojamas pagal Europos Sąjungos paukščių (EEC 79/409) ir buveinių (EEC 92/43) Direktyvas pradėtas formuoti europinę biologinę svarbą turinčių *Natura 2000* teritorijų tinklas.

Visagino savivaldybės ribose nėra nustatytų europinę biologinę svarbą turinčių buveinių ar paukščių apsaugai svarbių *Natura 2000* teritorijų. Artimiausios biologinės įvairovės išsaugojimo požiūriu svarbios teritorijos:

- *Drūkšių ežeras* (Zarasų ir Ignalinos raj. sav.). Tai paukščių ir buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurioje aptinkama europinės svarbos saugoma paukščių rūšis - didieji baubliai (Žin., 2006, Nr.92-3635) bei laukinės gyvūnijos rūšis –ūdra (Žin., 2005, Nr. 105-3908). Tiesiogiai ribojasi su savivaldybe jos šiaurinėje ir šiaurės rytinėje dalyje (riba praeina Drūkšių ežero kranto linija);
- *Smalvos ir Smalvykščio ežerai ir pelkės* (Zarasų ir Ignalinos raj. sav.). Tai buveinių apsaugai svarbi teritorija. Saugomos šios, natūralios, EB svarbos, gamtinės buveinės – ežerai su menturdumblių bendrijomis, natūralūs distrofiniai ežerai, tarpinės pelkės ir liūnai, žemapelkės su šakotąja ratainyte, šarmingos žemapelkės, vakarų taiga, pelkėti lapuočių miškai, pelkiniai miškai ir rūšys – dvilypis purvuolis, žvilgančioji riestūnė (Žin., 2005, Nr. 105-3908). Buveinių apsaugai svarbi teritorija tiesiogiai ribojasi su savivaldybe jos vakarinėje dalyje.
- *Smalvos šlapžemių kompleksas* (Zarasų raj. sav.). Tai paukščių ir buveinių apsaugai svarbi teritorija, kurioje aptinkama europinės svarbos saugoma paukščių rūšis – juodosios žuvėdros (Žin., 2006, Nr.92-3635), saugoma EB svarbos rūšis - ūdra (Žin., 2005, Nr. 105-3908). Buveinių ir paukščių apsaugai svarbi teritorija yra į šiaurę nuo Visagino savivaldybės, jos ribos sutampa su patvirtintomis Smalvos hidrografinio draustinio ribomis.

Visagino savivaldybės teritorijoje ir apylinkėse vykstantys procesai nuolat daro tiesioginę ir netiesioginę žalą išlikusioms natūralioms bei pusiau natūralioms teritorijoms, todėl reikalingi išsamūs biologinės įvairovės tyrimai, kurių metu būtų išaiškintos biologinės įvairovės išsaugojimu požiūriu vertingos teritorijos, pateiktos jų apsaugos rekomendacijos. Biologinės įvairovės apsaugos plėtojimo pagrindimas reikalauja gana detalių, savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo užduotims nepriklausančių, teritorijos botaninių bei zoologinių tyrimų ir jo apimtyje negali būti įvykdomas.

4. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

4. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

4.1. Apsaugos tikslai ir uždaviniai

Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tipologija, kultūrinės vertės požymiai ir sklaida teritorijoje yra sąlygoti gamtos sąlygų ir istorinės raidos ypatumų. Visagino savivaldybės teritorija yra kalvotoje moreninėje ežeringoje aukštumoje, kuriai būdingas kalvotumas, raižytas reljefas.

Savivaldybės teritorija yra istorinėse sėlių žemėse. Gamtinės sąlygos buvo palankios kurtis gyvenvietėms, tačiau dėl nuolatinių karų teritorija buvo apgyvendinta retai. Sovietiniame laikotarpyje pastatytas miestas pakeitė susiklosčiusią vietos tradicinę agrarinę gyvenseną. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai nebuvo integruoti į naująją erdvių ir funkcijų struktūrą. Nepakankamai lėšų skiriama prižiūrėti saugotinus objektus, jie nepritaikyti lankymui ir kultūrinio turizmo reikmėms. Nepakanka informacinių ženklų ir nuorodų į saugomus objektus.

Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano tikslai ir uždaviniai grindžiami teritorijos darnios plėtros nuostata – nekilnojamojo kultūros paveldo saugojimas yra integrali Visagino savivaldybės teritorijos plėtros dalis. Savivaldybės teritorijos bendrojo planu siekiama nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių išsaugojimo, didesnių jų pritaikymo visuomenės lankymui galimybių, išryškinti ir atskleisti istorines bei kraštovaizdines vertes.

Nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų ir jų teritorijų paskirtis – užtikrinti praeities kartų pastatytų, įrengtų, sukurtų ar istorinių įvykių sureikšmintų kultūros vertybių išsaugojimą, naudojant arba pritaikant jas naudoti pirminiu ar istoriškai susiklosčiusiu, jam artimu ar tikslingai parinktu būdu. Tokiu būdu kultūros paveldo objektai turėtų būti naudingi jų naudotojams, kartu užtikrinant optimaliausią kultūros vertybių panaudojimą kultūriniam turizmui.

4.2. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai

Savivaldybės teritorija nepasižymi kultūros paveldo objektų gausa. Visagino savivaldybės nekilnojamąjį kultūros paveldą sudaro šie į Kultūros vertybių registrą (toliau – Registras) įrašyti kultūros paveldo objektai:

Archeologijos paveldo objektai. Archeologinį paveldą Visagino teritorijoje sudaro 8 archeologijos objektai, iš kurių 2 įrašyti į Kultūros vertybių registrą: Lapušiškės, Sausalio pilkapynas, vad. Žuvėdrų kapais (A 1516) ir Čeberakų, Pasamanės piliakalnis, vad. Bažnyčiakalniu (A 1537).

Kiti objektai: Petriškės piliakalnis, Petriškės senovės gyvenvietė I, Petriškės senovės gyvenvietė II, Grikiniškės senovės gyvenvietė I, Grikiniškės senovės gyvenvietė II, Grikiniškės senovės gyvenvietė III, paskelbti saugomais, bet į Kultūros vertybių registrą dar neįrašyti. Archeologijos vertybės Visagino savivaldybės bendrojo plano Gamtos, kultūros paveldo teritorijų bei rekreacijos ir turizmo brėžinyje pažymėtos raide **A**.

Laidojimo vietos. Visagino savivaldybės teritorijoje yra 1 valstybės saugoma laidojimo vieta: Magūnų kapinės. Laidojimo vieta brėžinyje pažymėta raide **L**.

Mitologinės vietos. Mitologijos paveldą Visagino teritorijoje sudaro 1 mitologinę vertę turintį nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybė: Lapušiškės kalnas, vad. Piliakalniu (M 199). Mitologijos paveldo objektas pažymėtas raide **M**.

Statinių kompleksai. Visagino savivaldybės teritorijoje yra 1 statinių kompleksas: Stabatiškės dvarvietė. Statinių komplekso vieta brėžinyje pažymėta raide **G**.

Lietuvos teritorijos bendrajame plane Savivaldybės teritorija skiriama didelio problemiško arealui. Prioritetas teiktinas archeologijos paveldui [LR teritorijos bendrasis planas, 2002].

Mažas saugotinių objektų kiekis ir nepakankamai didelė jų kultūrinė vertė yra kliūtimi skirti pakankamai lėšų kultūros paveldo objektams atgaivinti ir tinkamai prižiūrėti. Tačiau bendradarbiaujant su gretimomis savivaldybėmis palanki Visagino savivaldybės teritorijos padėtis kelių ir geležinkelio atžvilgiu leistų įgyvendinti didesnes kultūros paveldo objektų atgaivinimo, pritaikymo turizmui programas.

Kultūros paveldo objektų sąrašas pateikiamas Visagino savivaldybės bendrojo plano sprendinių konkretizavimo *Žemės naudojimo ir reglamentų brėžinyje bei Gamtos, kultūros paveldo teritorijų bei rekreacijos ir turizmo brėžinyje*. Objekto vieta lokalizuota vadovaujantis Visagino savivaldybės kultūros paveldo tinklų schemoje patekta konkretaus objekto centro koordinate ir objektų bylomis..

4.2.1 lentelė. Piliakalniai, pilkapynai ir senovės gyvenvietės

Nr. plane	Nr. KV registre	Pavadinimas
1 A	A 1516	Lapušiškės, Sausalio pilkapynas, vad. Žuvėdrų kapais
2 A	A 1537	Čeberakų, Pasamanės piliakalnis, vad. Bažnyčiakalniu
3 A	--	Petriškės piliakalnis
4 A	--	Petriškės senovės gyvenvietė II
5 A	--	Petriškės senovės gyvenvietė I
6 A	--	Grikiniškės senovės gyvenvietė III
7 A	--	Grikiniškės senovės gyvenvietė II
8 A	--	Grikiniškės senovės gyvenvietė I

4.2.2 lentelė. Laidojimo vietos

Nr. plane	Nr. KV registre	Pavadinimas
1 L	--	Magūnų kapinės

4.2.3 lentelė. Mitologinės vietos

Nr. plane	Nr. KV registre	Pavadinimas
1 M	M 199	Lapušiškės kalnas, vad. Piliakalniu

4.2.4 lentelė. Tatinių kompleksai

Nr. plane	Nr. KV registre	Pavadinimas
2 G	--	Stabatiškės dvarvietė

4.3. Paveldosaugos reikalavimai

Visagino savivaldybės teritoriją paveldosaugos požiūriu galima skirstyti į kultūros paveldo objektų teritorijas, kultūros paveldo objektų apsaugos zonas, kitas teritorijas.

Visų kultūros paveldo objektų (tiek paskelbtų saugomais, tiek esančių Registre) teritorijose ir apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Ši nuostata yra įrašyta Visagino savivaldybės bendrojo plano sprendinių konkretizavimo Žemės naudojimo ir reglamentų brėžinyje bei Gamtos, kultūros paveldo teritorijų bei rekreacijos ir turizmo brėžinyje. Tvarkybos ir naudojimo reglamentai nustatomi individualiais apsaugos reglamentais (tipiniais reglamentais, jei individualūs reglamentai neparengti).

Veikla kultūros paveldo objektuose bei jų teritorijose turi būti vykdoma (laikantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, Saugomų teritorijų ir Teritorijų planavimo įstatymų) pagal reglamentus, nustatančius paveldosaugos reikalavimus kiekvienam kultūros paveldo objektui arba pagal detalius reglamentus, numatytus parengtuose planavimo dokumentuose.

Magūnų kapinės prižiūrimos pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos patvirtintas kapinių tvarkymo taisykles (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. 3-37, 2004, Nr. 153-5571) 20 str.), saugomos viešajam pažinimui ir pagarbai. Paveldosaugos reikalavimai kitoms teritorijoms nenustatomi.

4.4. Įgyvendinimo prioritetai

1. Pagal LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą sudaro: apskaita; skelbimas saugomu; saugojimas – tvarkyba ir naudojimas; pažinimas, jo sklaida; atgaivinimas (reabilitacija).

Siekiant išsaugoti nekilnojamąjį kultūros paveldą būtina visų pirma sutvarkyti paveldo objektų apskaitos dokumentus ir įteisinti jų apsaugą teisės aktų nustatyta tvarka. Siūloma:

- Patikslinti senus apskaitos dokumentus turinčių archeologijos paveldo objektų teritorijų ribas;
- Įrašyti į Registrą naujai aptiktus archeologijos paveldo objektus ir kitas naujai išaiškintas nekilnojamąsias kultūros vertybes;
- Paskelbti saugomais vertingiausius Registre esančius kultūros paveldo objektus, nepaskelbtus valstybės saugomais.

2. Priemonės, užtikrinančios kultūros paveldo atgaivinimą, atkūrimą, panaudojimą kultūriniam turizmui:

Administracinės priemonės

- Inicijuoti kultūros paveldo objektų apsaugą vietiniame (savivaldybės) lygmenyje.
- Savivaldybės tarnyboms tinkamai rūpintis neveikiančių kapinių priežiūra.

Ekonominės priemonės (savivaldybės planuose numatyti kultūros paveldo atgaivinimo programos)

- Kultūros paveldo objektų teritorijų, aplinkos ir infrastruktūros tvarkymas;

Švietėjiškos priemonės

Nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių bei nekilnojamojo turto, esančio kultūros vertybės teritorijoje savininkų, valdytojų ar naudotojų konsultavimas prižiūrint ir tvarkant kultūros paveldo vertybę ar jos teritoriją.

5. BIOPRODUKČINIO ŪKIO TERITORIJOS

5. BIOPRODUKČINIO ŪKIO TERITORIJOS

5.1. Žemės ūkio teritorijos

5.1.1. Žemės ūkio veiklai naudotinių teritorijų ypatumai ir funkcinių prioritetų zonos.

1. Visagino savivaldybės teritorija pagal Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo (generalinio) plano agrarinių teritorijų zonavimą patenka į Baltijos kalvyno zoną. Savivaldybės teritorijos paviršiaus reljefas priklauso dviem geomorfologiniams rajonams: Aukštaičių aukštumai ir Šiaurvyčių lygumai. Kalvotame daubotame arba silpnai banguotame reljefe dirvodarinių uolienu tarpe vyrauja skeletingi ir mažai karbonatingi lengvi moreniniai priemoliai, priesmėliai ir smėliai, būdingiausi velėniniai jauriniai silpnai ir vidutiniškai nujaurėję (smėlio, priesmėlio, priemolio) ir pelkiniai dirvožemiai. Visagino savivaldybėje, žemės ūkio naudmenos sudaro 6% teritorijos ir turi tendencija mažėti. Pasibaigus IAE statyboms, ne tik elektrinės, bet ir aplinkinėse teritorijose pasiliko didelis kiekis pažeistų žemių, kuriose yra sunaikintas derlingas dirvožemio sluoksnis. Rekultivacijos darbai jose iki šiol nėra baigti. LR žemės fondo duomenimis 2008 01 01 pažeistos žemės Visagino savivaldybėje užėmė apie 308ha plotą (5,3 % teritorijos ploto).

2. Analizės pagrindu Visagino savivaldybės teritorijoje suformuotos agrarinių teritorijų naudojimo funkcinių prioritetų (specializuotos žemės ūkio plėtros) zonos. Žemės naudojimo zonos suformuotos derinant jų ribas su numatomais savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais plėtoti urbanistinį karkasą ir formuoti gamtinį karkasą.

3. Visagino savivaldybės teritorijos bendrajame plane, planuojant detalesnę teritorijos tvarkymą, siekiama geresnio žemės gamtinių ir ūkinių, taip pat natūralių, savybių panaudojimo kraštovaizdžio apsaugos pagrindais. Teritorijos funkcinio zonavimo pagrindas:

- 1) esamos būklės įvertinimas racionalaus žemės naudojimo ir aplinkosaugos požiūriu;
- 2) dirvožemių tipų, granulimetrinės sudėties ir melioracinės būklės analizė;
- 3) miškotvarkos duomenų analizė;
- 4) urbanistinės plėtros poveikio ir gyvenamosios, visuomeninės, ūkinės paskirties statinių racionalaus išdėstymo poreikis;
- 5) gamtinio karkaso formavimo ypatumų įvertinimas.

4. Analizės pagrindu Visagino savivaldybės teritorijoje suformuotos 5 agrarinių teritorijų naudojimo funkcinių prioritetų (specializuotos žemės ūkio plėtros) zonos:

1) **Z_U Siaurai specializuotų ūkių veikla urbanizuojamose teritorijose.** Ši zona apima kaimo vietas urbanizuojamose teritorijose. Šioje zonoje prioritetas žemės naudojimas – kitai paskirčiai. Zona skirta koncentruotos urbanizacijos, turizmo ir konversijos vystymui. Joje būtina pirmiausia rengti teritorijų planavimo dokumentus, apsprendžiančius infrastruktūros plėtrą, gyvenamosios, visuomeninės, pramoninės, komercinės paskirties statinių išdėstymui reikalingų žemės sklypų formavimą. Žemės ūkio gamybą šioje zonoje rekomenduojama specializuoti, pritaikant miesto gyventojų poreikiams (sodų ir uogynų įveisimas, daržininkystė, gėlininkystė, kalėdinių eglaičių auginimas, pienininkystė ir kt.). Atsižvelgiant į didėjančią gyventojų koncentraciją,

rekomenduojamas tankus smulkių specializuotų intensyvios veiklos ūkių tinklas, derinant jų sodybų (ūkinių centrų) vietą ir planuojamas statybas su miestų plėtrą numatančiais bendraisiais ar specialiaisiais planais.

Šioje zonoje esantys miškai turėtų būti priskiriami IIB miškų grupei (rekreaciniams miškams). Naujų miškų įveisimas turėtų būti leidžiamas tik suformavus jų ribas pagal specialiuosius ir detaliuosius planus.

Dalis zonai priskirtų teritorijų įeina į gamtinio karkaso ribas. Šiame plote, vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymu (22 straipsnis) negali būti planuojami gyvenamieji kvartalai ir stambios pramonės įmonės ar kiti žymesnės neigiamos įtakos gamtinei aplinkai turintys objektai.

2) **Z_P Patenkinamos ūkinės vertės žemių zona.** Dirvožemiai – daugiausia lengvos granulometrinės sudėties, arba nuardyti, mažai sukultūrinti. Jų savybės leidžia auginti daugiausia žolinius pašarus gyvulininkystės poreikiams tenkinti. Rekomenduojama vystyti ūkio šaka – galvijininkystė; prioritetas teiktinas pieno ūkiui ir mėšinių galvijų auginimui. Vyraujanti žemės ūkio naudmenų rūšis – pievos ir ganyklos; jos turi būti geros agrarinės būklės, tinkamai prižiūrimos ir naudojamos pašarų gamybai. Mažiau tinkami mechanizuotam dirbimui, paveikti vėjo erozijos, nenašūs, nutolę nuo sodybų ir įsiterpę į miškus žemės ūkio naudmenų sklypai, kurie ir šiuo metu jau yra apleisti, dirvonuojantys, turi būti panaudoti miškui įveisti, suformavus taisyklingas arba reljefo formas atitinkančias ribas tarp žemės ūkio naudmenų ir miško kontūrų. Galima statyba esamose sodybose (gyvenamojo namo ir pagalbinių pastatų) arba ūkininkų sodybų statyba teisės aktų nustatyta tvarka. Galima rengti detaliuosius planus pastatų statybai kompaktiško užstatymo kaimuose.

3) **Z_R Intensyvios rekreacijos zona** apima rekreacinio vystymo arealus. Šiuose arealuose, be tradicinės žemės ūkio veiklos, rekomenduotina vystyti rekreaciją rengti turizmo infrastruktūros plėtrai reikalingus teritorijų planavimo dokumentus.

Į šias vietas įeina vertingiausiais estetiniais ištekliais pasižyminčios teritorijos. Šios zonos arealuose galima rengti specialiuosius planus, kurie numatytų rekreacinių objektų išdėstymo tankumą, žemės ūkio veiklai naudotinių teritorijų, miškų ir natūralių žemės naudmenų (medžių - krūmų želdinių, pelkių) išdėstymą, vadovaujantis kraštovaizdžio formavimo principais ir aplinkosaugos institucijų išduotomis sąlygomis. Rekreacinė infrastruktūra sprendžiama specialiuosiuose planuose, o jų pagrindu vietose, kuriose numatyta rekreacinės paskirties pastatų statybos zonos, turi būti rengiami detalieji planai. Rekreacinių vietovių zonų planavimas ir tvarkymas turi būti vykdomas vadovaujantis Aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. D1-35 patvirtintais. Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatais. Zonose tikslinga statyti (savivaldybės ir žemės savininkų lėšomis) poilsio namus, turizmo ir sporto šakų statinius, stovyklavietes, prekybos įmones, kitus paslaugų ir pramogų statinius. Rekreacinė infrastruktūra ir poilsio objektai turi būti planuojami jau pradėtose urbanizuoti teritorijose arba formuojant teritoriškai atskiras rekreacines sistemas, siekiant, kad poilsiautojų ir turistų nakvynės vietų susitelkimas atitiktų kraštovaizdžio sukultūrinimo ir užstatymo laipsnį. Gyvenamoji statyba galima tik esamose sodybose ir detalajame plane nurodytose vietose. Savivaldybės lėšomis inžinerinė infrastruktūra įrengiama tik visuomeninės paskirties statinių aptarnavimui. Likusi teritorija, nesuplanuota rekreaciniams statiniams, turi būti naudojama žemės ūkio arba miškų ūkio veiklai. Rekomenduotina ūkius specializuoti kaimo turizmui ir poilsiautojų aptarnavimui, užtikrinant racionalų žemės ūkio paskirties žemės ir miškų ūkio paskirties žemės naudojimą.

4) Z_{KS} Sodininkų bendrijų teritorija tai žemės ūkio paskirties žemė užimta sodininkų bendrijų, šiose teritorijose žemės paskirties keitimas negalimas. Tai teritorijos skirtos mėgėjiškai sodininkystei pagal teritorijų planavimo dokumentus suformuotos teritorijos, suskirstytos į individualius sodo sklypus ir bendro naudojimo žemę. Įsigiję mėgėjiško sodo teritorijoje sodo sklypą, nekeisdami pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, nuosavybės teise ar kitomis teisėmis valdomame sodo sklype gali statyti ar rekonstruoti:

- Statybos įstatymo nustatyta tvarka parengę projektą ir gavę statybos leidimą, – vieną vienbutį gyvenamąjį namą ir vieną jo priklausinį. Nauji pastatai gali būti statomi ne mažesniame kaip 0,04 ha sodo sklype. Gyvenamieji namai ir jų priklausiniai turi būti projektuojami ir statomi taip, kad neblogintų kaimyninių sklypų savininkų ir naudotojų sąlygų verstis mėgėjiška sodininkyste;
- be statybos leidimo – sodo namą, sodo baldus ir mažosios architektūros bei smulkius rekreacinės paskirties statinius (suolelius, sporto aikšteles, židinius, skulptūras, dekoratyvines tvoreles, lieptus ir kitus laikinuosius statinius).“ Šioje zonoje esantys miškai turėtų būti priskiriami IIB miškų grupei (rekreaciniams miškams).

5) Z_E Ekstensyvaus ūkininkavimo zona gamtiniame karkase. Į atskirą pozonį išskirta žemė, įeinanti į gamtinio karkaso teritorijas. Ji apima gamtiniam karkasui priskirtas teritorijas, kuriose rekomenduojamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas. Zonose esančiose gamtinio karkaso teritorijose rekomenduojamas detalesnis žemės naudojimo reglamentavimas, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga (išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų gražinimu ir gausinimu) gali būti realizuojamas pagal saugomų teritorijų planavimo dokumentus arba kaimo plėtros žemėtvarkos projektus.

5. Agrarinių teritorijų naudojimo funkcinų prioritetų zonų pasiskirstymas Visagino savivaldybėje pateikta lentelėje 5.1.2.1. Savivaldybėje vyrauja, ekstensyvi ūkininkavimo zona gamtiniame karkase ji užima 64,3% žemės ūkio paskirties žemės.

5.1.2.1 lentelė. Žemės ūkio teritorijų naudojimo prioritetai

Pažymėta plane	Zonų apibūdinimas	Užimamas plotas savivaldybėje (%)
Z_U	Siaurai specializuotų ūkių veikla urbanizuojamose teritorijose	25,8
Z_P	Patenkinamos ūkinės vertės žemių zona	0,4
Z_R	Intensyvios rekreacijos zona	0,6
Z_{SB}	Sodininkų bendrijų teritorija	8,9
Z_E	Ekstensyvaus ūkininkavimo zona gamtiniame karkase.	64,3
	Iš viso:	100

6. Nustatytos rekomenduojamos žemės ūkio veiklos zonos (funkcinės zonos), atsižvelgiant į geriausių dirvožemių savybių panaudojimą, žemės ūkio gamybos efektyvumą ir gamtos išteklių apsaugą.

5.1.2. Agrarinių teritorijų naudojimo reglamentai

7. Savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai negali tiesiogiai reglamentuoti žemės naudojimo ir teritorijos tvarkymo sąlygų, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka turi poveikį specialiųjų ir detaliųjų planų rengimui.

8. Žmogaus ūkinės ir kitos veiklos, susijusios su žemės (teritorijos) naudojimu reglamentavimas pagal bendrąjį planą pasireiškia privalomų sąlygų nustatymu specialiesiems ir detaliesiems planams. Išduodamas planavimo sąlygas, bendrojo plano organizatorius (savivaldybės taryba arba savivaldybės administracijos direktorius) gali nustatyti sąlygas derinti teritorijų planavimo dokumentą su bendrojo plano sprendiniais, užfiksuotais savivaldybės tarybos nutarime dėl bendrojo plano patvirtinimo. Be to, turi būti vadovaujama si įstatymų ir Vyriausybės nutarimų nuostatomis.

Svarbiausios iš jų:

1) Teritorija gyvenamosios ir kitos paskirties objektų statybai (urbanizuotų teritorijų plėtrai, naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimui, tvenkinių įrengimui, pramonės ir ūkinių objektų statybai) gali būti parinkta ir projektuojama tik vadovaujantis bendrojo plano sprendiniais;

2) žemės ūkio paskirties žemėje esančios žemės ūkio naudmenos ir žemė, su veikiančiais melioracijos įrenginiais, turi būti saugoma nuo jų ploto sumažėjimo, vadovaujantis Žemės įstatymo 22 straipsnio nuostata: „Ariamoji žemė, kurios dirvožemio našumas didesnis už vidutinį šalyje taip pat žemė, kurioje yra eksploatuojamos melioracijos sistemos, turi būti naudojama taip, kad nesumažėtų jų plotas, išskyrus ekologiškai nuskurdintose gamtinio karkaso teritorijose, ir nepablogėtų dirvožemio savybės“. Gamtinio karkaso teritorijos pažymėtos žemės naudojimo ir reglamentų brėžinyje, tačiau kurios iš jų yra ekologiškai nuskurdintos, gali būti nustatyta tik pagal Aplinkos ministerijos parengtus teisės aktus, atitinkamais skaičiavimais įrodžius, jog šiose teritorijose miškų ir kitų natūralių biocenozių plotas neužtikrina vietovės ekologinio stabilumo;

3) gamtinio karkaso teritorijose ūkinė veikla ribojama vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymo 22 straipsnio 6 dalies nuostatomis: „Gamtinio karkaso rekreacinės, miškų ūkio ir agrarinės paskirties teritorijose draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus. Leidžiama tokia veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas, yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus“;

4) vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklas turi atitikti bendrojo plano sprendinius – jo brėžiniuose suprojektuotą valstybinių ir vietinės reikšmės kelių išdėstymą.

9. Brėžinyje „Žemės ūkio teritorijų vystymas“ nustatyta žemės ūkio paskirties žemėse reglamentuojama veikla pateikta 5.1.2.1 lentelėje.

5.1.2.1 lentelė. Žemės ūkio paskirties žemės naudojimo ir apsaugos reglamentai

Teritorijos reglamentų indeksas	Trumpa reglamentuojamos teritorijos charakteristika	Teritorijos naudojimo ir apsaugos reglamentai
Z_U	Siaurai specializuotų ūkių veikla priemiestinėse teritorijose bei urbanizuotųjų ir kitai paskirčiai naudotųjų teritorijų plėtra	Skatinama miestų gyventojų poreikius tenkinanti veikla; leidžiama rengti detaliuosius planus bei pakeisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.
Z_P	Patenkinamos ūkinės vertės žemių zona	Skatinama mišrios specializacijos ūkiai, derinantys gyvulių auginimą su prekinės augalininkystės produkcijos gamyba. Galima statyba esamose sodybose (gyvenamojo namo ir pagalbinių pastatų) arba ūkininkų sodybų statyba teisės aktų nustatyta tvarka. Galima rengti detaliuosius planus pastatų statybai kompaktiško užstatymo kaimuose.
Z_R	Intensyvios rekreacijos zona	Galima rekreacinės paskirties pastatų statyba pagal detaliuosius planus. Gyvenamoji statyba galima tik esamose sodybose ir detaliojame plane nurodytose vietose. Skatinama kaimo turizmas ir kita alternatyvi žemės ūkiui veikla.
Z_{SB}	Sodininkų bendrijų teritorija	Šiose teritorijose žemės paskirties keitimas negalimas. Tai teritorijos skirtos mėgėjiškai sodininkystei pagal teritorijų planavimo dokumentus suformuotos teritorijos, suskirstytos į individualius sodo sklypus ir bendro naudojimo žemę. Įsigiję mėgėjiško sodo teritorijoje sodo sklypą, nekeisdami pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, nuosavybės teise ar kitomis teisėmis valdomame sodo sklype gali statyti ar rekonstruoti: Statybos įstatymo nustatyta tvarka parengę projektą ir gavę statybos leidimą, – vieną vienbutį gyvenamąjį namą ir vieną jo priklausinį. Nauji pastatai gali būti statomi ne mažesniame kaip 0,04 ha sodo sklype. Gyvenamieji namai ir jų priklausiniai turi būti projektuojami ir statomi taip, kad neblogintų kaimyninių sklypų savininkų ir naudotojų sąlygų verstis mėgėjiška sodininkyste.
Z_E	Ekstensyvaus ūkininkavimo zonos gamtiniame karkase.	Rekomenduojamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas. Skatinamas miško įveisimas.

10. Žemės panaudojimas pastatų statybai reglamentuojamas vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Savivaldybių teritorijų bendruosiuose planuose numatytose teritorijose gyvenamųjų vietovių plėtrai turi būti leidžiama gyvenamoji statyba.

11. Ūkininkų ūkių registre įregistruotų asmenų žemėvaldose galima statyti ūkininko ūkio sodybą (su gyvenamuoju namu ir ūkiniais pastatais), teisės aktų nustatyta tvarka parinkus vietą statybai ir parengus statinių projektus. Minimalų ūkio dydį, kuriam esant leidžiama statyba, nustato teisės aktai.

12. Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimui žemės ūkio paskirties žemėje reikalinga rengti kaimo plėtros žemėtvarkos projektus (jų atmainą – atskirų seniūnijų kompleksinius žemės ūkio ir kaimo plėtros projektus) ir žemės konsolidacijos projektus. Pagrindiniai šių žemėtvarkos teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, turintys ilgalaikes pasekmes ir būtini spręsti įvertinant svarbiausius žemės ūkio gamybos plėtrą bei kaimo kraštovaizdžio formavimą įtakojančius veiksnius:

- 1) vietinės reikšmės kelių tinklo išdėstymas;
- 2) stambiųjų ūkių centrų išdėstymas bei gamybos apimčių juose nustatymas;
- 3) sausinimo sistemų remonto ar rekonstrukcijos poreikio nustatymas;
- 4) miško želdinių detalesnio išdėstymo ir jų funkcijų nustatymas;
- 5) žemės ūkio naudmenų laukų masyvų, tinkamų naudoti tam tikroms augalų grupėms, formavimas;
- 6) žemės gerinimo priemonių suplanavimas;
- 7) natūralių kraštovaizdžių, dirvožemio ir vandens apsaugos priemonių suplanavimas.

5.2. Miškų ūkio teritorijos

5.2.1. Visagino savivaldybės miškų potencialo teritoriniai ypatumai

1. Visagino savivaldybės teritorija, pagal numatytas Lietuvos Respublikos bendrajame plane strategines miškininkystės plėtros zonas bei pozones, patenka į Rytų Aukštaitijos ir Dzūkijos pušynų zonas, rytų Aukštaitijos vidutinio našumo mišrių pušies - eglės miškų pozonių. Tai yra vienas iš geriausios kokybės pušies medieną tiekiančių pozonių. Pozonio reljefas kalvotas, be galo daug tarpumiškių, nederlingų, mažai tinkamų žemdirbystei plotų. Pozonio miškingumas Visagino sav. labai didelis 56%. Kadangi orientuojamasi į normalios trukmės pušynų apyvartą, miškų panaudojimo intensyvumas nėra didelis, III-IV grupės tiek valstybiniuose, tiek privačiuose miškuose galima pasiekti 4,55m³/ha likvidinės medienos kasmetinį naudojimą.

2. Teritoriškai miškai pasiskirstę gana tolygiai, gal kiek mažiau miškinga Drūkšių apyežerio zona. Specifinė savivaldybės teritorijos ypatybė yra ta, kad joje nemažai fragmentiškai pasklidusių apleistų ir nenaudojamų, o kai kuriais atvejais pažeistų arba dalinai pažeistų žemių plotų, susidariusių Ignalinos AE ir kitų jos infrastruktūros objektų statybos darbų metu bei iškelus sodybų gyventojus iš elektrinės 3 km apsaugos zonos. Šie plotai, ypač išterpusieji tarp esamų miško sklypų, po atliktos rekultivacijos turėtų būti želdinami. Tai ne tik padidintų savivaldybės miškingumo lygį, bet ir pagreitintų pažeisto kraštovaizdžio renatūralizacijos procesus, pagerintų bendrąją estetinę teritorijos būklę.

3. Numatomi naujai įveisti miškai pagal savo funkcijas priskirtini tai zonai ar miškų grupei, kuriai priskirti greta esantys miškai.

4. Miškų ūkio veiklą numatoma vystyti miškų ūkio paskirties žemėje, taip pat miškuose, esančiuose žemės ūkio paskirties žemėje.

Visagino savivaldybės miškingumas yra 56,0%. Didžioji dalis miškų ūkio paskirties žemės –2320,6ha (95,9%) priklauso valstybei, kita dalis 99,4 ha (4,1%) – privatiems žemių valdytojams. Žemės reformos metu dalis žemės ūkio veiklai gražinamoje žemėje įsiterpusių miškų priskiriami žemės ūkio paskirties žemei (šiuo metu miškai privačioje žemės ūkio paskirties žemėje savivaldybės teritorijoje sudaro – 19ha šie plotai gali būti priskiriami miškų ūkio paskirties žemei).

Atsižvelgiant į žemės reformos įstatymu sudarytas sąlygas miškų privatizavimui, taip pat į galimybes žemės ūkiui netinkamas naudoti žemes apsodinti mišku iki žemės reformos pabaigos išliks privačių miškų didėjimo tendencijos.

5. Siekiant įgyvendinti Lietuvos miškų ūkio politikos įgyvendinimo strategiją ir padidinti šalies miškingumą 3% ir pagerinti šalies ekonominį tvarumą ir užtikrinti miškų bendrojoje kaimo plėtroje (pajamos, darbo vietos, socialinis ir ekonominis stabilumas), taip pat ekonomiškai racionalų dirvonuojančių ir menkaverčių žemių panaudojimą, atsižvelgiant į aplinkos apsaugos, kraštovaizdžio formavimo, kultūros paveldo išsaugojimo, turizmo plėtros ir kitus veiksnius.

Naujai įveisiamų miškų sklypai daugeliu atveju išsidėsto mažo našumo iki 32 balų ir iki 39 balų žemėse. Nauji miško sklypai suprojektuoti minimaliai atsižvelgiant į nusausintą plotą, todėl prieš išduodant leidimą savivaldybės skyriaus melioracijos specialistai turėtų nurodyti, kokius pagrindinius rinktuvus privalo išsaugoti žemės savininkas ir nesodinti miško. Taip pat miškai projektuojami našesniuose dirvožemiuose atsižvelgiant į gamtinio karkaso reikalavimus, rekreacinius poreikius ir kraštovaizdžio ekologinio stabilumo užtikrinimą.

6. Visagino savivaldybės teritorijoje miškų plotus pirmoje eilėje siūloma padidinti pažeistų arba dalinai pažeistų žemių zonoje, esančioje Ignalinos AE 3 km apsaugos zonoje, iš kurios buvo iškelti gyventojai. Atlikus šių plotų rekultivaciją plotus įsiterpusius tarp miškų reikia želdinti. Numatomas miškų įveisimas žemės ūkio paskirties žemėje leis padidinti ekosistemų apsaugos (draustinių, priešerozinių) tiek apsauginių miškų (draustinių, valstybinių parkų apsaugos zonų, laukų apsauginių, vandens telkinių apsaugos zonų) miškų plotus.

7. Miškai ne miško žemėje turi būti įveisiami vadovaujantis Aplinkos ministro ir Žemės ūkio ministro parvirtintomis taisyklėmis. Išduodant leidimus miško įveisimui ne miško žemėje, turi būti vadovujamasi specialiaisiais teritorijų planavimo dokumentais (miškų išdėstymo žemėtvarkos schema ir kt.), teikiant prioritetą miškų įveisimui gamtinio karkaso teritorijose, taip pat nederlinguose ir apleistuose, nepatogiuose naudoti žemės ūkio veiklai žemės plotuose. Miškų įveisimas draudžiamas kai kuriuose draustiniuose bei daugelyje *Natura 2000* teritorijų. Miškų įveisimo sąlygos turi atitikti Saugomų teritorijų įstatymą, apsaugos reglamentus, Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reikalavimus, o *Natura 2000* teritorijose – Bendrųjų buveinių nuostatus ar Paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus.

5.2.2. Miškų teritorijų naudojimo kryptys

8. Helsinkio tvaraus miškų ūkio ir Lisabonos rezoliucijose nurodytos pagrindinės kryptys miškotvarkiniam planavimui, iš kurių svarbiausios savivaldybės teritorijos bendrajame plane:

- 1) miško žemės tikslinės paskirties išlaikymas ir geresnis jos išnaudojimas;

- 2) daugiatislio miško naudojimo skatinimas siekiant reikiamo balanso tarp įvairių visuomenės poreikių;
- 3) ypatingas dėmesys ekologiškai jautrių vietų, retų saugomų, reprezentatyvių ekosistemų, kertinių buveinių, natūralių medynų su endeminėmis ir nykstančiomis rūšimis išskyrimas;
- 4) miško apsauginių funkcijų, ypač dirvožemio ir vandens apsaugos plėtojimas;
- 5) projektuojant miško atkūrimo priemones pirmenybę teikti natūraliam žėlimui, vietinėmis medžių rūšimis.

9. Visagino savivaldybės miškininkystės plėtra numatoma, atsižvelgiant į pagrindines kryptis ir strateginius tikslus, suformuluotus Lietuvos miškų ūkio politikoje ir jos įgyvendinimo strategijoje (patvirtinta LR aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 484; Žin., 2002, Nr. 93-4029), t.y.:

- 1) bendroji miškų ūkio politikos kryptis (miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas; miškų nuosavybės formų įvairovės užtikrinimas; visuomenės dalyvavimas svarbiausių miškų ūkio klausimų sprendime; visuomenės informavimas apie savivaldybės miškus, jų būklę ir tvarkymą; miškų mokslo ir mokymo plėtra; tarptautinių ryšių stiprinimas ir plėtra);
- 2) ekonominė kryptis (racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas ir auginamos medienos kokybės gerinimas; miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas);
- 3) ekologinė kryptis (miško ekosistemų tvarumo užtikrinimas; biologinės įvairovės išsaugojimas bei miškų sveikatingumo gerinimas);
- 4) socialinė kryptis (visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas; valstybinio ir privataus miškų ūkio plėtra bendrosios kaimo plėtros kontekste).

10. Miškų ūkis Visagino savivaldybės teritorijoje turi būti plėtojamas laikantis pagrindinių Lietuvos miškų ūkio politikos tikslų, numatytų Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane. Šiems tikslams priskiriami:

- 1) daugiatislės ir miško išteklius tausojančios miškų ūkio veiklos užtikrinimas subalansuojant ekonomines, socialines ir ekologines miškų funkcijas;
- 2) teritorijos miškingumo didinimas;
- 3) biologinės įvairovės miškuose išsaugojimas ir miškų rekreacinio potencialo didinimas;
- 4) pramonės ir gyventojų aprūpinimas mediena;
- 5) miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas;
- 6) racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas, ir auginamos medienos kokybės gerinimas;
- 7) miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas;
- 8) miškų ekosistemų tvarumo užtikrinimas.

11. Visų nuosavybės formų miškai turi būti tvarkomi pagal vienodus tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, užtikrinant racionalų miškų išteklių naudojimą.

12. Bendrojo plano sprendinių, įgyvendinančių miškų ūkio paskirties žemės ir miškų tvarkymą, planuojantys dokumentai yra miškų išdėstymo schemas ir vidinės miškotvarkos projektai. Jų rengimas, tikslinimas ir įgyvendinimas numatomas teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Numatytos miško žemės naudojimo perspektyvos atitinka miškotvarkos planavimo dokumentuose iškeltus uždavinius: miškų plotų padidinimas, daugiatislio miškų naudojimo skatinimas, miškų stabilumo išsaugojimas, miško funkcijų, saugant vandenį ir dirvožemį, užtikrinimas, iškirstų miškų atkūrimas, miškų rūšinės įvairovės išlaikymas.

5.2.3. Miškų teritorijų naudojimo būdai

14. Miškų išsaugojimas, naujų tvarių miškų veisimas ir subalansuotas, tausojantis jų naudojimas yra tarptautiniu mastu pripažinta prioritetinga miško ūkio plėtros strateginė nuostata. Miškų ir miško žemės priežiūra bei naudojimas turi būti tvarus turi palaikyti biologinę įvairovę, produktyvumą, gebėjimą atsikurti, gyvybingumą ir jų pajėgumą išpildyti dabar ir ateityje atitinkamas ekologines, ekonomines ir socialines funkcijas lokaliniu, nacionaliniu ir globaliniu lygiais ir nedaryti žalos kitoms ekosistemoms.

15. Atlikus kertinių miško buveinių inventorizaciją, atsirado geresnės teisinės ir praktinės prielaidos miškus tvarkyti pagal tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, užtikrinant biologinės įvairovės išsaugojimą ir kraštovaizdžio stabilumą dabar ir ateityje. Miškas yra vienas iš svarbiausių kraštovaizdžio komponentų, lemiančių biologinės įvairovės, tvarių ekosistemų, kraštovaizdžio formavimą ir išsaugojimą. Miškai su itin laidžiais vandeniui dirvožemiais, taupiu drėgmės naudojimu garantuoja stabilią gruntinių ir požeminių vandenų mitybą, išsaugo šių vandenų gerą kokybę, reguliuoja upių nuotėkį ir oro sudėtį.

16. Miško konservacinės, apsauginės, rekreacinės ir įvairios socialinės - kultūrinės funkcijos pastaruoju metu dažniausiai vertinamos labiau nei iš jo gaunama mediena. Tačiau ir medienos poreikiai nuolat didėja.

17. Visagino. sav. teritorijoje miškų teritorijų naudojimo būdai numatomi atsižvelgiant į:

- 1) gamtinį žemių bei miškų našumą;
- 2) esamą miškingumą ir jo didinimo potencialą;
- 3) miškų apsauginę ir rekreacinę svarbą kraštovaizdžio formavimui;
- 4) miškotvarkos duomenų analizę.

18. Vyraujantys miškų teritorijų naudojimo būdai Visagino savivaldybėje pateikti 5.2.3.1 lentelėje. Visagino savivaldybės teritorijoje vyraus ūkinių miškų sklypai gamtiniame karkase, jie užims 47,0% miško žemės.

5.2.3.1 lentelė. Vyraujantys miškų teritorijų naudojimo būdai Visagino savivaldybės teritorijoje 2008 - 2018m.

Savivaldybė	vyrauja ekosistemų apsaugos ir apsauginių miškų sklypai M1, M3	vyrauja rekreacinių miškų sklypai M2	vyrauja ūkinių miškų sklypai (gamtinio karkaso teritorijose) M4g	vyrauja - ūkinių miškų sklypai (ne gamtinio karkaso teritorijose) M4
	(%)	(%)	(%)	(%)
Visagino	25,1	25,2	47,0	2,7

19. Suprojektuotas tausojantis ir daugiatiškis miško naudojimas užtikrina teigiamą miškų plotų didėjimo pakilimą, miško ekosistemų stabilumą, esamą gamtinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimą, biologinės įvairovės palaikymą, ekonominių klausimų sprendimą.

20. Visagino savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatyti šie pagrindiniai miškų ūkio paskirties žemės naudojimo būdai (žiūrėti brėžinyje „Miškų ūkio teritorijų vystymas“).

1. **M2 – vyrauja rekreacinių miškų sklypai.** Šis miškų naudojimo būdas numatytas projektuojamose rekreacinio prioriteto teritorijose ir rekreaciniuose *IIB grupės miškuose (miško parkų miškuose kurių paskirtis tenkinti visuomenės rekreacines reikmes, sudaryti sąlygas, palankias poilsiui, turizmui, pasivaikščiavimui, sportui, kultūrinei ir kitai veiklai gamtoje, kartu mažinti šios veiklos žalingą poveikį aplinkai ir išsaugoti šių miškų stabilumą; miestų miškuose kurių paskirtis tenkinti miesto gyventojų rekreacines, sanitarijos ir higienos reikmes, sudaryti sąlygas, palankias reakcijai, masiniams renginiams gamtoje, gryninti miestų orą, gerinti jų estetinį vaizdą, formuoti ir palaikyti tam tinkamiausius medynus; bei rekreaciniuose miško sklypuose kurių paskirtis tenkinti visuomenės poreikius trumpam poilsiavimui gamtoje, pasivaikščiavimas, sportui, stovyklavimui ir panašiai, pritaikyti miškus šioms funkcijoms atlikti ir kiti miškai naudojami gyventojų poilsiui).* Šių miškų plotus siūlome didinti palei vandens telkinius ir projektuojamose rekreacinio naudojimo teritorijose. Miestų miestelių fizinės plėtos teritorijose. Rekreacinių miškų naudojimo būdas Visagino savivaldybės teritorijoje užims 25,2% miško žemės. Visagino miesto želdiniai bus tvarkomi pagal Visagino m. bendrąjį planą.
2. **M1, M3 – vyrauja ekosistemų apsaugos ir apsauginių miškų sklypai.** Šis miškų naudojimo būdas numatytas miškuose kur vyrauja **ekosistemų apsaugos II A grupės (draustinių miškai kurių paskirtis užtikrinti telmologinių, pedologinių, botaninių, zoologinių, botaninių- zoologinių, miško genetinių draustinių, kraštovaizdžio ir kitų draustinių dalių, kuriose saugomos biologinės vertybės, išsaugojimą, palaikant jų miškus tokios būklės, kad šią funkciją jie galėtų geriausiai atlikti; saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų, buveinių ir gamtos išteklių sklypų miškai paskirtis išsaugoti saugomus gamtinio kraštovaizdžio objektus, saugomas buveines, saugomus gamtos išteklių sklypus, palaikant jų miškus tokios būklės, kad šią funkciją jie galėtų geriau atlikti, priešeroziniai miškai kurių paskirtis apsaugoti dirvožemį nuo vandens ir vėjo erozijos labiausiai tikėtinos jos atsiradimo vietose. ir kt.) ir III grupės apsauginiai miškai (kiti draustiniuose esantys miškai kurių paskirtis užtikrinti geologinių geomorfologinių, hidrografinių, kultūrinių draustinių, taip pat kraštovaizdžio draustinių dalių, kur nėra biologinių vertybių, apsaugą, palaikant miškus tokios būklės, kad jie galėtų atlikti šias funkcijas, kartu produkuodami medieną, valstybinių parkų apsauginių zonų miškai paskirtis sumažinti neigiamą žmogaus veiklos ir infrastruktūros objektų poveikį valstybinių parkų rezervatų, draustinių, vandenių aplinkai ir produkuoti medieną, gamyklų sanitarinių zonų miškai, kurių paskirtis gerinti aplinkos sąlygas jų teršiančių gamyklų poveikio zonose, produkuoti medieną; kelių apsauginės ir estetiškos reikšmės miškų paskirtis išsaugoti estetiniu požiūriu vertingiausius medynus ir pakelių kraštovaizdį intensyvaus eismo kelių aplinkoje, produkuoti medieną; laukų apsauginiai miškai kurių paskirtis sudaryti palankias žemės ūkiui vietinės klimato sąlygas, saugoti laukus nuo vėjo ir vandens erozijos, produkuoti medieną; vandens telkinių apsaugos zonų miškai kurių paskirtis palaikyti vandens telkinių**

lygio režimą, mažinti jo svyravimus (saugoti nuo potvynių), saugoti vandens telkinius nuo taršos ir produkuoti medieną ir kt.). Šiuose miškuose užtikrinama ekosistemų apsauga ir biologinės įvairovės išsaugojimas bei gausinimas. Jie užims 25,1 % savivaldybės miškų žemės teritorijų.

3. **M4g – ūkinių miškų sklypai (gamtinio karkaso teritorijose).** Šis miškų naudojimo būdas numatytas, gamtinio karkaso teritorijose, kur yra III grupės miškai (išskyrus draustinių miškus), tačiau vyraus ūkiniai miškai (IV miškų grupė). Kurių funkcija nepertraukiamai tiekti šalies ūkiui ir gyventojų reikmėms medieną laikantis aplinkosaugos reikalavimų ir gamtinio karkaso nuostatų ir nenualinant miškų, valyti orą, palaikyti gruntinio vandens lygį šis miškų naudojimo būdas užims 47,0% rajono savivaldybės miškų žemės teritorijos.
4. **M4 - ūkinių miškų sklypai (ne gamtinio karkaso teritorijose).** Šis miškų naudojimo būdas numatoma teritorijose, kur vyrauja eksploataciniai (IV grupės) miškų plotai, nepatenkantis į jautriausias gamtines teritorijas, šiuose miškuose būtina užtikrinti racionalų, tolygų ir nepertraukiamą miško išteklių naudojimą bei miškų produktyvumo didinimą, auginamos medienos kokybės gerinimą. Kurių funkcija nepertraukiamai tiekti šalies ūkiui ir gyventojų reikmėms medieną laikantis aplinkosaugos reikalavimų ir nenualinant miškų, valyti orą, palaikyti gruntinio vandens lygį. Ūkinių miškų sklypai užims tik 2,7% savivaldybės miško žemės, nes beveik visa savivaldybės teritorija patenka į gamtinį karkasą.

21. Saugomų teritorijų miškuose ūkininkavimo reglamentavimas vykdomas atsižvelgiant į Saugomų teritorijų įstatymą, esamus saugomų teritorijų nuostatus, funkcinių zonavimą, apribojimus numatytus atitinkamuose ūkinės veiklos reglamentavimo dokumentuose (Specialiose žemės ir miško naudojimo sąlygose ir kt.).

22. Valstybiniuose miškuose naudingų iškasenų telkiniai neeksploatuojami.

23. Visi savivaldybės teritorijos miškai tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektus³.

5.2.4. Miškų ūkio teritorijų naudojimo reglamentai

5.2.4.1 lentelė. Miškų ūkio paskirties žemės naudojimo ir apsaugos reglamentai

Teritorijos reglamentų indeksas brėžinyje	Trumpa reglamentuojamo teritorijos charakteristika	Teritorijos naudojimo ir apsaugos reglamentai
M2	vyrauja rekreacinių miškų sklypai	Šis miškų naudojimo būdas numatytas projektuojamose rekreacinio prioriteto teritorijose ir rekreaciniuose IIB grupės miškuose (miško parkų miškuose; miestų miškuose bei rekreaciniuose miško sklypuose). Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą (Miškų įstatymas str.) Visagino miesto želdiniai bus tvarkomi pagal Visagino miesto bendrąjį planą.

³ Lietuvos Respublikos miškų įstatymo pakeitimo įstatymas. 2001-07-01, Nr.IX-240 (Žin., 2001, Nr.35-1161).

M1, M3	vyrauja ekosistemų apsaugos ir apsauginių miškų sklypai	Šis miškų naudojimo būdas numatytas miškuose kur vyrauja <i>ekosistemų apsaugos II A grupės</i> (draustinių miškai; saugomų gamtinio kraštovaizdžio objektų, buveinių ir gamtos išteklių sklypų miškai) ir <i>III grupės apsauginiai miškai</i> (kiti draustiniuose esantys miškai, valstybinių parkų apsauginių zonų miškai, gamyklų sanitarinių zonų miškai; kelių apsauginės ir estetinės reikšmės miškai; laukų apsauginiai miškai; vandens telkinių apsaugos zonų miškai). Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą (Miškų įstatymas str.)
M4g	vyrauja ūkinių miškų sklypai (gamtinio karkaso teritorijose).	Šis miškų naudojimo būdas numatytas, gamtinio karkaso teritorijose, kur yra III grupės miškai (išskyrus draustinių miškus), tačiau vyraus ūkiniai miškai (IV miškų grupė). Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą (Miškų įstatymas, str.)
M4	vyrauja ūkinių miškų sklypai (ne gamtinio karkaso teritorijose).	Šis miškų naudojimo būdas numatoma teritorijose kur yra III grupės miškai (išskyrus draustinių miškus), bet vyrauja eksploataciniai (IV grupės) miškų plotai, nepatenkantys į jautriausias gamtines teritorijas, šiuose miškuose būtina užtikrinti racionalų, tolygų ir nepertraukiamą miško išteklių naudojimą bei miškų produktyvumo didinimą, auginamos medienos kokybės gerinimą. Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą (Miškų įstatymas, str.)

5.3. Vandens teritorijos

5.3.1. Valstybinės reikšmės vandens telkiniai

Visagino savivaldybės teritorijoje yra apie 10 ežerų, tačiau visi jie, išskyrus Visagino ežerą (220,4 ha), priskiriami mažų ežerų grupei: Eglinis (10,1 ha), Skrytas (11,2 ha), Pasamanė (8,9 ha), Gulbinis (24,8 ha) ir kiti dar mažesni - Baltasiai, Bastinis, Imaudas, Kukuizė.

24. Vadovaujantis LR piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymu (Žin., 1997, Nr. 65 – 1558) ir LR vandens įstatymu (Žin., 2003, NR. 36- 1544) LR Vyriausybė yra patvirtinusi valstybinės reikšmės vidaus vandens telkinių sąrašą. Į šį sąrašą yra įtraukti tik du Visagino savivaldybės teritorijos paviršinio vandens telkiniai. Nauji ežerai į valstybinės reikšmės vidaus vandens telkinių sąrašą neįtraukiami.

3.3.1.1 lentelė. Valstybinės reikšmės ežerai Visagino savivaldybėje

Eil. Nr.	Inventoriaus numeris	Ežero pavadinimas	Plotas, ha
1	32-171	Gulbinis	24,8
2	32-160	Visaginas	220,4
Iš viso savivaldybėje :			245,2

5.3.2. Vandens telkinių juostų ir zonų tvarkymas

25. Visagino savivaldybėje paviršinių vandens telkinių iki šiol neišskirtos ir neįteisintos pakrančių apsaugos juostos ir zonos, kurių paskirtis: sumažinti galimybę patekti į vandens telkinius pavojingoms medžiagoms; apsaugoti krantus nuo erozijos ir abrazijos,

šlaitus – nuo griovų susidarymo bei nuošliaužų; užtikrinti vandens telkinių pakrančių ekosistemų stabilumą ir palankias jų formavimosi sąlygas; saugoti vandens telkinių pakrančių natūralų kraštovaizdį bei jo estetines vertybes; sudaryti palankias sąlygas rekreacijai.

Vandens telkinių juostų ir zonų teritorijos tvarkomos vadovaujantis Vyriausybės patvirtintomis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Vandens telkinių apsaugos juostos ir zonos“ reikalavimais. Sekančiose planavimo stadijose privalu parengti Visagino savivaldybės teritorijos vandens telkinių apsaugos juostų ir zonų nustatymo ir reglamentavimo specialųjį planą.

5.3.3. Vandens telkinių naudojimo ir apsaugos reglamentai

5.3.3.1 lentelė. Vandens telkinių naudojimo ir apsaugos reglamentai

Teritorijos reglamentų indeksas brėžinyje	Trumpa reglamentuojamo teritorijos charakteristika	Teritorijos naudojimo ir apsaugos reglamentai
V1	Rekreacinio pritaikymo vandenys	Pagal dydį (plotą, vandeningumą, konfiguraciją) ir pakrantės bei atabrado pobūdį (tinkamumą maudyklėms) Visagino savivaldybės teritorijoje tik kelis – Visagino, Gulbinio ir Balto ežerus rekomenduojama prioritetiniais naudoti rekreacijai. Prioritetas teikiamas visoms galimoms aktyvios vandens rekreacijos formoms plėtoti, galimas poilsio zonų formavimas, maudyklių įrengimas. Eglinio ir Bestmio ežerai naudojami ekstensyvios rekreacijos formoms, poilsio zonos neįrengiamos. Vandens tvarkomi Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ir LR vandens įstatymo (Žin., 2003, NR.36- 1544) reikalavimais.
V2	Kiti vandenys	Pasamanės ir Skryto ežerai rekreacijai nenaudojami. Vandens telkiniai patenka į pramonės įmonių ir VĮ IAE teritorijos ribas ir į šio objekto 3 km sanitarinę apsaugos zoną bei pasienio ruožą. Vandens tvarkomi Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ir LR vandens įstatymo (Žin., 2003, NR.36- 1544) reikalavimais bei pasienio ruožo teritorijų tvarkymui ir naudojimui keliamais reikalavimais.

5.4. Įgyvendinimo prioritetai

Žemės ūkio teritorijų tvarkymo prioritetai:

1. gamtiniame karkase esančiose ekologiškai jautriose teritorijose teikti prioritetą ir paramą ekologinio ir tausojamojo ūkininkavimo sistemas diegiantiems ūkiams;
2. rajono žemėtvarkos schemos parengimas. Atsižvelgiant į bendrojo plano sprendinius (gyvenamųjų vietovių sistemą, diferencijuotą žemės naudojimą) ir vadovaujantis Žemės ūkio ministro ir Aplinkos ministro įsakymu (2004 09 15, Nr. 3D-518/D1-490) patvirtintomis žemėtvarkos schemos rengimo taisyklėmis, reikia išspręsti vietinės reikšmės kelių tinklo sutvarkymą, ūkių centrų išdėstymą.

Miškų ūkio teritorijų tvarkymo prioritetai:

1. miškų ūkio veiklą diferencijuoti pagal numatytą miškų ūkio teritorijų naudojimo būdą užtikrinant optimalesnį miško naudojimą;
2. sudaryti sąlygas naudoti miško žemę kitiems gyventojų poreikiams tenkinti (medžioklei, turizmui, šalutiniam miško išteklių naudojimui). Skatintų efektyvų ir racionalų miško išteklių naudojimą, biologinės įvairovės miškuose išsaugojimą, rekreacinio miškų potencialo didinimą;
3. Visagino savivaldybės teritorijoje miškų plotus pirmoje eilėje siūloma padidinti pažeistų arba dalinai pažeistų žemių zonoje, susidariusių Ignalinos AE ir kitų jos infrastruktūros objektų statybos darbų metu bei iškėlus sodybų gyventojus iš AE 3 km apsaugos zonos. Šie plotai, ypač įsiterpusieji tarp esamų miško sklypų, po atliktos rekultivacijos turėtų būti želdinami;
4. teritorijos, kurių perspektyvinis panaudojimas – miškų ūkio veiklai, turi būti planuojamos ir tvarkomos skatinant miško įveisimą bei kitas miškotvarkos priemones.

Vandens telkinių tvarkymo prioritetai:

1. parengti Visagino savivaldybės teritorijos vandens telkinių apsaugos juostų ir zonų nustatymo ir reglamentavimo specialųjį planą ir juo vadovautis vykdant ūkinę veiklą telkinių apsaugos juostų ir zonų ribose;
2. sudaryti sąlygas naudoti vandens telkinius rekreacijai ir tuo tikslu įrengti visą privalomą rekreacinę infrastruktūrą: poilsio zonas, paplūdimius, prieplaukas prie Visagino, Gulbinio ir Balto ežerų.

Literatūros sąrašas:

1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas LR Seimo 2002 10 29 nutarimu Nr. IX-11549 (Žin. 2002, Nr110-4852)
2. <http://www.std.lt/>
3. <http://www.nzt.lt/>
4. <http://www.zum.lt/>
5. <http://www.igmu.lt/>
6. Lietuvos miškų ūkio statistika 2006, Statistikos departamentas prie LRV, V., 2006.
7. Lietuvos darnaus vystymosi strategija. Vilnius, 2003m.
8. Lietuvos Respublikos žemės fondas. Statistinės ataskaitos apie žemės valdymą. – 2008m. sausio 1d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Žemės ir kito nekilnojamo turto kadastro ir registro valstybinė įmonė.
9. Lietuvos Respublikos biologinės įvairovės išsaugojimo strategija ir veiksmų planas. V., 1998m.
10. Darbotvarkė 21 a subalansuotos plėtros veiksmų programa. Rio deklaracija apie aplinką ir plėtrą. Miškininkystės principai (II papildomas leidinys) 2001m.

6. SOCIALINĖS INFRASTRUKTŪROS TERITORIJOS

6. SOCIALINĖS INFRASTRUKTŪROS TERITORIJOS

Esminės prielaidos

Gyventojų skaičius

Gyventojų skaičiaus prognozė, atlikta naudojantis laiko eilučių modeliais, numato gyventojų skaičiaus mažėjimą Visagino savivaldybėje. ARIMA metodu atlikti skaičiavimai numato pagrindinio demografinio rodiklio reikšmės nuoseklų mažėjimą visą sprendinių įgyvendinimo laikotarpį.

Prognozuojama, kad 2011 m. gyventojų skaičius Visagino savivaldybėje sieks mažiau nei 28 tūkst., o sprendinių įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje – kiek daugiau nei 26 tūkst. (plačiau žiūrėti vystymo koncepciją).

Šios prognozės yra išimtinai matematinio pobūdžio ir daromos nepriklausomu kintamuoju imant vien ankstesnių metų gyventojų skaičiaus rodiklio reikšmes. Taigi darant šias prognozes nėra vertinamos socialinės ir ekonominės prielaidos, kadangi pastarosios yra sunkiai įvertinamos kiekybinėje plotmėje.

IAE uždarymas

Svarbiausia prielaida įtakojanti ne tik gyventojų skaičių, bet ir visą socialinį-ekonominių vystymą yra IAE uždarymas, kuris numatytas 2009 m. pabaigoje. Tokia atominės elektrinės svarba yra nulemta fakto, kad AE sudaro visos savivaldybės socialinės ir ekonominės plotmės pagrindą. Uždarius AE dauguma Visagino savivaldybės gyventojų negalės vykdyti ekonominės veiklos, kadangi didžioji dalis pastarųjų yra tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su elektrinės funkcionavimu. Tai reiškia, kad uždarius AE bus sulaukta staigaus socialinio ir ekonominio nuosmukio, sąlygosiančio tiek vidinės, tiek išorinės emigracijos bangą.

Naujos AE statyba

Dideliu postūmiu Visagino savivaldybės socialinei ekonominei plėtrai turėtų tapti naujos AE statyba. Dėl objektyvių priežasčių sunku įvertinti naujos AE statybos proceso eigą, tačiau tikėtina, kad sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu naujos AE statybos darbai nebus pasibaigę, tai reiškia, kad nauja elektrinė nepradės funkcionuoti, taigi netaps socialinio ir ekonominio Visagino savivaldybės vystymosi pagrindu.

Tačiau dera pastebėti, kad tokiu faktoriumi turėtų tapti patys naujos AE statybos darbai. Tokio didelio masto projekto įgyvendinimas suponuos papildomų darbo vietų sukūrimą bei išvystytas aptarnaujančios infrastruktūros būtinybę. Pastarasis faktorius turėtų užtikrinti SVV plėtrą Visagino savivaldybėje bei ekonominės ir, tuo pačiu, socialinės gerovės augimą.

6.1. Švietimo infrastruktūros teritorinio tinklo plėtros sprendiniai

Mažėjant paklausai švietimo ir ugdymo paslaugoms, švietimo įstaigos vystysis kokybiniu aspektu, ekstensyvi esamų įstaigų plėtra siūlytina tik atsiradus pagrįstam demografiniam poreikiui Visagino savivaldybėje, kurio tikimybė sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu itin maža.

Plėtros pagrindą sudarys keletas esminių aspektų: įstaigų artumas vaiko namams, trumpas kelionės į ir iš mokyklos laikas; pavėžėjimo organizuotumas; švietimo įstaigų infrastruktūros kokybė.

Ikimokyklinis ugdymas

Visagino savivaldybėje ikimokyklinio ugdymo paslaugas teikia 5 lopšeliai-darželiai.

6.1.1. lentelė. Ikimokyklinio ugdymo įstaigų tinklas Visagino savivaldybėje

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas
Lopšeliai-darželiai	
1	Visagino lopšelis-darželis AŽUOLIUKAS
2	Visagino lopšelis-darželis AUKSINIS RAKTELIS
3	Visagino lopšelis-darželis AUKSINIS GAIDELIS
4	Visagino lopšelis-darželis GINTARĖLIS
5	Visagino lopšelis-darželis KŪLVERSTUKAS

1. Pirmąją sprendinių įgyvendinimo laikotarpio pusę išlaikyti esamą ikimokyklinio ugdymo įstaigų tinklą Visagino savivaldybėje, t.y. neplanuoti veikiančių ikimokyklinių vaikų įstaigų uždarymo, pertvarkymo kitoms paskirtims, naujų įstaigų įsteigimo.

2. Rengiant sklypų detaliuosius planus ateityje, įvertinti naujų ikimokyklinio ugdymo įstaigų poreikį arba esamų įstaigų teritorinės plėtros poreikį. Nesant kraštutinei būtinybei koncentruotis tiek intensyvia plėtra koreguojant projektinį vietų skaičių:

- Reorganizuoti ar naikinti esamu specializuotu ikimokykliniu ugdymo įstaigų 2008-2018 metų laikotarpiu šiai dienai nėra siūloma.
- Ši nuostata privalo būti peržiūreta 2013 m. įvertinus 2009 – 2012 m. tendencijas ir pastarųjų sąlygotas gimstamumo prognozes.
- Ikimokyklinio ugdymo įstaigų tinklo optimizavimas savivaldybėje privalo remtis atitinkamais savivaldybės norminiais aktais: švietimo programomis, ugdymo įstaigų tinklo pertvarkos planais. Šiuos strateginius dokumentus Visagino sav. administracijai privalu parengti ir Tarybai patvirtinti iki 2010 m.

Bendrasis lavinimas

Visagino savivaldybėje bendrojo lavinimo paslaugas teikia 6 įstaigos – 1 pagrindinė mokykla, 4 vidurinės mokyklos, 1 gimnazija.

6.1.2. lentelė. Bendrojo lavinimo įstaigų tinklas Visagino savivaldybėje

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas
Pagrindinės mokyklos	
1	Visagino ŽIBURIO pagrindinė mokykla
Vidurinės mokyklos	
2	Visagino SEDULINOS vidurinė mokykla
3	Visagino DRAUGYSTĖS vidurinė mokykla
4	Visagino GEROSIOS VILTIES vidurinė mokykla
5	Visagino VERDENĖS vidurinė mokykla
Gimnazijos	
6	Visagino ATGIMIMO gimnazija

3. Optimizuoti bendrojo lavinimo mokyklų tinklą Visagino savivaldybėje:

- Reorganizuojant ir likviduojant bendrojo lavinimo įstaigas atsižvelgiant į mokinių skaičių klasėse ir tuščių mokymosi vietų skaičių bei įstaigos teritorinę aprėptį.

- Bendrojo lavinimo įstaigų tinklo optimizavimas savivaldybėje privalo remtis atitinkamais savivaldybės norminiais aktais: švietimo programomis, ugdymo įstaigų tinklo pertvarkos planais. Šiuos strateginius dokumentus Visagino sav. administracijai privalu parengti ir Tarybai patvirtinti iki 2010 m.

Nerformalus, specialus švietimas

Visagino savivaldybėje nerformalaus švietimo paslaugas teikia 3 įstaigos, specialaus ugdymo paslaugas teikia 1 įstaiga.

6.1.3. lentelė. Nerformalaus ir specialaus švietimo įstaigų tinklas Visagino savivaldybėje

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas
Nerformalaus ugdymo įstaigos	
1	Visagino Česlovo Sasnausko muzikos mokykla
2	Visagino akrobatikos sporto mokykla
3	Visagino vaikų kūrybos namai
Specialaus ugdymo įstaigos	
4	VILTIES ŠALTINIS, Visagino specialiojo ugdymo ir socializacijos centras

4. Išlaikyti esamą nerformalaus, specialaus švietimo infrastruktūrą:

- Esamas įstaigų tinklas tenkina Visagino savivaldybės nerformalaus, specialaus švietimo paklausą, todėl steigti naujų tokio tipo įstaigų nėra siūloma. Neplanuoti sprendinių įgyvendinimo laikotarpiui veikiančių įstaigų uždarymo, pertvarkymo kitoms paskirtims, esamų įstaigų teritorinės plėtos.
- Ateityje atsiradus poreikiui (padidėjus paklausai tokio tipo švietimo paslaugoms) parengti galimybių studijas apie tokio tipų įstaigų kiekybinę arba teritorinę plėtrą bei vadovautis pastarosiomis rengiant detaliuosius planus.

Profesinis mokymas

Visagino savivaldybėje veiklą vykdo viena profesinio mokymo įstaiga – Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centras.

6.1.4. lentelė. Profesinio mokymo įstaigų tinklas Visagino savivaldybėje

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas
Profesinio rengimo įstaigos	
1	Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centras
2	Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Visagino pasieniečių mokykla

5. Skatinti intensyvią profesinio mokymo plėtrą.

- Vystyti profesinio mokymo įstaigos ir darbdavių bendradarbiavimą, tobulinti profesinio rengimo ir perkvalifikavimo sistemą, skatinti savivaldybės mažesnę priklausomybę nuo ekonomiškai nepatrauklių veiklų, didinti profesinio mokymo prieinamumą.

Aukštojo mokslo įstaigos

6. Visagino savivaldybėje nėra aukštojo mokslo įstaigų. Siūloma įsteigti neuniversitetinę aukštojo mokslo įstaigą – *Visagino kolegiją* – Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centro bazėje.

6.2. Kultūros infrastruktūros tinklo plėtra

Visagino savivaldybės kultūros infrastruktūros plėtros kryptys iš esmės atitinka esamos kultūros infrastruktūros išsidėstymą, kadangi rekomenduojamos investicijos į veikiančius kultūros objektus. Visagino savivaldybės kultūros plėtros tikslas – išlaikyti ir skatinti regiono gyventojų turiningą laisvalaikio leidimo būdą – didinti gyventojų pasirinkimą, skatinti aktyvią kultūrinę veiklą.

Visagino savivaldybės kultūros įstaigų tinklą sudaro 3 kultūros centrai ir 1 viešoji biblioteka.

6.2.1. lentelė. Kultūros įstaigų tinklas Visagino savivaldybėje

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas
Kultūros centrai ir jų filialai	
1	Visagino kultūros centras
2	ORBITA, Visagino jaunimo kultūros centras
3	Visagino tautinių kultūrų centras
Bibliotekos	
4	Visagino viešoji biblioteka

7. Išlaikyti esamą kultūrinės infrastruktūros tinklą (kultūros centru, bibliotekų tinklą), pagal galimybę jį intensyviai plečiant.

- Esamas kultūros įstaigų tinklas tenkina Visagino savivaldybės gyventojų, atvykstančių lankytojų ir turistų poreikius.
- 2008-2018 metu periodu poreikis kultūrinėms paslaugoms neženkliai augs, tačiau esamas įstaigų tinklas sugebės jį tenkinti, todėl esamą jo apimtį siūloma išlaikyti.
- Kultūrinės infrastruktūros tinklo optimizavimas ateityje turėtų būti vykdomas remiantis Utenos apskrities kultūros plėtros programa bei jos pagrindu parengtina atskiroms Visagino savivaldybės kultūros plėtros programa.
- Nenaudojamos patalpos kaimo gyvenamosiose vietovėse (pvz. buvusiose mokyklose ar jų skyriuose) pagal galimybę turi būti pertvarkomos į universalias sales, bibliotekas.

8. Gerinti teikiamų kultūrinių paslaugų kokybę Visagino savivaldybėje:

- skatinti glaudų tarpinstitucinį rajono kultūros įstaigų bendradarbiavimą;
- skatinti bendruomenės kultūrinės iniciatyvas;
- gerinti sąlygas rajono gyventojams ir turistams gauti reikiamą kultūrinę informaciją;
- vystyti Visagino savivaldybės kultūros įstaigas, ateityje numatant galimybę pertvarkyti jas į platesnio profilio žiūrovines–pramogines institucijas, dalinai funkcionuojančias komerciniu pagrindu, besiorientuojančios į aukštos kokybės paslaugų teikimą.

6.3. Socialinės globos ir rūpybos paslaugų infrastruktūros plėtra

Pagrindinis Visagino savivaldybės socialinės priežiūros sektoriaus plėtros prioritetas – aktyvinti nestacionarių socialinių paslaugų teikimą, skatinti socialinės atskirties asmenų integraciją į visuomenę, tobulinti esamų socialinių paslaugų kokybę bei pasiekiamumą.

Visagino savivaldybės socialinės priežiūros įstaigų tinklą sudaro 4 įstaigos.

6.3.1. lentelė. Socialinės priežiūros įstaigų tinklas Visagino savivaldybėje

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas
Nestacionarios priežiūros įstaigos	
1	Visagino nakvynės namai
2	Visagino šeimos krizių centras
3	Visagino Socialinių paslaugų centras
4	Visagino pensionatas, Karlių k.

9. Plėsti nestacionariai teikiamų paslaugų apimtį:

- Išplėsti socialinių paslaugų spektrą;
- Orientuotis į krizių įveikimo pagalbą bei dienos paslaugas.

6.4. Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų tinko plėtra

Sveikatos priežiūros infrastruktūros plėtra grindžiama vykdoma sveikatos priežiūros sistemos reforma, orientuota į stacionarių paslaugų masto mažinimą, perkeliant asmens sveikatos priežiūros funkcijas iš antrinio į pirminį sveikatos priežiūros lygmenį, tenkinant paslaugų prieinamumo ir kokybės poreikį bei skatinant privataus sektoriaus dalies augimą sveikatos priežiūros struktūroje.

Visagino savivaldybėje sveikatos priežiūros įstaigų tinklą sudaro 2 įstaigos: ligoninė ir Pirminės sveikatos priežiūros centras.

6.4.1. lentelė. Sveikatos priežiūros įstaigų tinklas Visagino savivaldybėje

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas
Antrinės sveikatos priežiūros įstaigos	
1	VŠĮ Visagino ligoninė
Pirminės sveikatos priežiūros įstaigos	
2	VŠĮ Visagino PSPC

10. Išlaikyti esama sveikatos priežiūros įstaigų tinklą Visagino savivaldybėje:

- esamas viešų asmens sveikatos priežiūros įstaigų tinklas tenkins paslaugų gavėjų poreikius, todėl 2008-2018 metu laikotarpiu ligonių ir pirminės sveikatos priežiūros įstaigų tinklo plėtra savivaldybėje nėra siūloma. Neplanuoti sprendinių įgyvendinimo laikotarpiui esamų viešų sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų uždarymo, naujų įstaigų kūrimo arba pertvarkymo kitoms paskirtims.

11. Skatinti privataus sektoriaus dalies didėjimą pirminės sveikatos priežiūros infrastruktūroje:

- skatinti pirminės sveikatos priežiūros teikimą privačiame sektoriuje, stengiantis pritraukti bendruosius praktikos gydytojus į regioną, numatant tam tinkamas teritorijas ir rezervuojant patalpas tose teritorijose.
- siekti, kad iki 2018 metu pabaigos ne mažiau 40 procentu pirminės sveikatos priežiūros paslaugu teiktu privačiai dirbantys šeimos gydytojai, sudarantys sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis dėl teikiamų paslaugų apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis.

6.5. Gyvenamojo fondo plėtra

Atsižvelgiant į tai, kad Visagino savivaldybė šiuo momentu bei trumpojo laikotarpio perspektyvoje pasižymi santykinai mažu demografiniu potencialu ir palyginti nepatraukliu gyvenamojo fondo bruožu (didele dalimi apspręstu atstumu iki šalies centrų), ženklios gyvenamojo fondo plėtros sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu nelaukiama. Gyvenamoji statyba iš esmės bus orientuota į esamo gyvenamojo ploto renovaciją ir į socialinio būsto plėtrą, taip pat siūlytina rezervuoti teritorijas aukštos kokybės mažaaukščių naujų namų statybai.

Kokybinės plėtros sprendiniai

12. Daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimas ir energetinio efektyvumo didinimas:

- skatinti nepatenkinamos kokybės daugiabučių namų modernizavimą, teikiant gyventojams teisinę ir praktinę informaciją daugiabučių namų savininkų bendrijų kūrimo bei paramos iš Daugiabučių namų modernizavimo programos gavimo klausimais;
- atnaujinti nepatenkinamos būklės miesto daugiabučius: esamų daugiaaukščių, daugiabučių gyvenamųjų namų pastatų modernizavimas ir atnaujinimas turėtų vykti šiltinant namus, renovuojant artima namų aplinką, planuojant panašia namų fasadų apdailą, vieningą vaizdą sukuriančius spalvinius sprendimus;
- esamų daugiabučių gyvenamųjų namų pastatų modernizavimas ir atnaujinimas turėtų vykti šiltinant namus, renovuojant artima namų aplinką, planuojant panašia namų fasadų apdailą, vieningą vaizdą sukuriančius spalvinius sprendimus;
- būtina skatinti daugiabučių namų atnaujinimo, modernizavimo ir energetinio efektyvumo didinimo investicinių projektų įgyvendinimą (nepriklausomai nuo gyvenvietės);
- skatinti gyventojus efektyviai naudoti energetinius išteklius, rūšiuoti atliekas, prisidėti prie aplinkosauginių programų įgyvendinimo, tvarkytis bei prižiūrėti gyvenamąją teritoriją;
- skirti lėšų daugiabučių namų savininkų bendrijoms kompensuoti dalį (ar visą sumą) projektinės dokumentacijos (energetinio audito, investicijų projekto) pasirengimo išlaidų.

13. Gyvenamosios aplinkos gerinimas

- Koncentruojantis ties gyvenamosios aplinkos gerinimu, o ne kiekybinę būsto plėtrą, netankinti užstatymo savivaldybės gyvenamose teritorijose, orientotis į didelės dalies neužstatytų teritorijų pritaikymą poilsio infrastruktūros (pvz. želdynų, vaikų žaidimo aikštelių) ir automobilių stovėjimo aikštelių planavimui.
- atnaujinti nepatenkinamos būklės savivaldybės gyvenamąjį fondą;
- gerinti apsirūpinimą komunaliniais patogumais Visagino savivaldybės vadovaujantys inžinierinės dalies sprendiniais.

Kiekybinės plėtros sprendiniai

14. Socialinio būsto plėtra:

- nors Visagino savivaldybė šiai dienai pasižymi nepakankamai dideliu naudingo gyvenamo ploto, tenkančio 1-am gyventojui rodikliu, tačiau, vertinant tikėtinas demografines ir socio-ekonomines artėjančio dešimtmečio prognozes esminis kiekybinės būsto plėtros prioritetas yra socialinio būsto plėtra;
- didinti socialinio būsto fondą perkant butus (kurių pasiūla tikėtina išsaugos 2009-2012 m. laikotarpiu), patalpas, kurios gali būti pritaikytos gyvenimui, arba vykdant pastatų konversiją;
- socialinio būsto kiekybinė plėtra turėtų orientuotis į daugiabučių gyvenamųjų namų (nupirktų, ar atsiradusių konversijos išdavoje) skyrimą Visagino savivaldybės gyventojams, patenkantiems į sąrašą socialiniam būstui gauti;
- numatyti tokio tipo būstui iki 8 tūkst. m² naudingo ploto;
- Ekstensyvi socialinio būsto plėtra Visagino savivaldybėje nenumatoma, atsižvelgiant į didelę tikimybę, kad nuo 2009-2010 m. Visagino savivaldybėje ženkliai sumažės gyventojų skaičius, tikėtina, kad natūraliai susiformuosianti socialinio būsto pasiūla atitiks paklausą.

15. Teritorijų rezervavimas galimai gyvenamojo fondo plėtrai:

- galimu gyvenamojo fondo kiekybinės plėtros atveju, gyvenamoji statyba iš esmės bus orientuojama į aukštos kokybės mažaaukščių naujų namų statybą, neatmetant sąstingio nekilnojamo turto rinkoje pabaigos tikimybės bei koncepcijos stadijoje pateiktos optimistinės demografinės prognozės ir gyventojų skaičiaus padidėjimo galimybės (daugmaž 10 tūkst. iki 2018 m. laikotarpį), privalu rezervuoti teritorijas galimai būsto plėtrai;
- siūloma netankinti esamų gyvenamųjų teritorijų užstatymo;
- naujas teritorijas, rezervuotas potencialiam užstatymui (tame tarpe ir potencialiai gyvenamojo fondo plėtrai) vystyti vadovaujantys urbanistinės dalies sprendiniais;
- planuoti gyvenamųjų namų sklypus, parenkant užstatomą plotą taip, kad numatyti kokybišką aplinką, išsprendžiant gyventojų poilsio, ūkinius ir automobilių stovėjimo poreikius sklypo ribose;
- potencialiose užstatomose (tame tarpe ir potencialiai gyvenamosiose) teritorijose prasidėjus užstatymui sutvarkyti viešąją infrastruktūrą: kelius, šaligatvius, apšvietimą, nutiesti pėsčiųjų ir dviračių takus, įrengti vaikų žaidimo ir sporto aikštes. Taip pat būtina gyventojams užtikrinti gerą susisiekimo su savivaldybės centru, viešosiomis įstaigomis ir pan.;
- koncentruotis ties santykinai mažu užstatymo intensyvumu.

7. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

7. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

7.1. Susisiekimo sistemos raidos tendencijos

Susisiekimo infrastruktūros išvystymo lygis labai stipriai įtakoja šalies ar regiono konkurencinį pajėgumą tarptautinėse bei nacionalinėse rinkose, todėl sėkmingas jos vystymas turi įgyti prioritetinį statusą. Susisiekimo infrastruktūra privalo užtikrinti gyventojų judrumą ir krovinių pervežimą bei turi atitikti mobilumo, pasiekiamumo, saugaus eismo, ekonomiškumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Ekonomikos augimas, gamybos sistemos pokyčiai (nuo sandėlių pereinama prie operatyviai atnaujinamų atsargų gamybos sistemos), integraciją į Europos Sąjungą, įstojimas į Šengeno erdvę bei sparčiai augantis individualių lengvųjų automobilių parkas yra pagrindiniai faktoriai didinantys transporto infrastruktūros plėtros poreikį.

Vienas iš svarbiausių faktorių lemiančių susisiekimo sistemos darbą yra automobilizacijos lygis, kuris stipriai įtakoja infrastruktūros plėtrą bei kelionės būdo pasirinkimą. Per pastaruosius 15 metų (1990 – 2005) lengvųjų automobilių Lietuvoje padidėjo beveik 3 kartus, nuo 0,49 mln. iki 1,46 mln. Tai yra sparčiausias lengvųjų automobilių parko augimas visoje Europos Sąjungoje [11]. Automobilizacijos lygis, kuris Visagino savivaldybėje vis dar yra gerokai mažesnis nei Lietuvos Respublikos vidurkis ir toliau didės, tačiau ne taip sparčiai. Remiantis vakarų Europos patirtimi ir tendencijomis matyti, kad automobilizacijos lygio prisotinimo riba yra apie 500 – 600 aut./1000 gyv. Artėjant prie šios ribos automobilizacijos lygio augimo tempai tolygiai mažėja. Perspektyvoje 2018 m. prognozuojamas automobilizacijos lygis 420 aut./1000 gyv., o 2028 m. 490 aut./1000 gyv.

Augant ekonomikai ir gyvenimo kokybės lygiui didės ir gyventojų judrumas, tiek bendras tiek ir transportinis. Gyventojų ir prekių mobilumo užtikrinimas yra ne tik esminis ūkio konkurencijos elementas, bet ir svarbi gyventojų teisė. Europos Sąjungos mastu prognozuojama, kad 20 metų laikotarpiu prekių mobilumas išaugs 50 %, o keleivių mobilumas – 35 %. Taip pat prognozuojama, kad individualaus automobilio naudojimas išaugs 36 % [2, 12].

Analogiškas prognozes pateikia ir Transporto ir kelių tyrimo institutas Lietuvos automobilių keliuose. Jis prognozuoja, kad eismo intensyvumas Lietuvos magistraliniuose keliuose 20 metų laikotarpiu išaugs 2 kartus, o krašto keliuose – 1,5 karto. Per tą patį laikotarpį prognozuojamas 1,6 karto didesnis transporto priemonių panaudojimo lygis (nuvažiuotų km. sk. per metus) [6].

Šiuo metu Visagino savivaldybės automobilių keliuose (tiek užmiesčio, tiek ir miesto) eismo intensyvumas Lietuvos mastu nėra didelis. Didžioji dalis savivaldybės gyventojų gyvena Visagino mieste, kuris buvo suplanuotas ir pastatytas pagal sovietmečio normas, todėl pasižymi dideliu teritoriniu tankumu, o netoli išsidėstę svarbiausi traukos objektai, neskatina didelio transporto poreikio. Palanki yra ir miesto lokalizacija svarbiausių magistralių atžvilgiu, kuri lemia tai, kad tranzitas savivaldybės teritorijoje yra minimalus. Šie faktoriai lemia santykinai mažą automobilizacijos lygį bei eismo intensyvumą. Visagino savivaldybės keliuose per pastaruosius 3 metus eismo intensyvumas padidėjo nežymiai, apie 5 – 6 %. Tokia situacija buvo dėl kelių priežasčių. Pirma – teritorija yra

savotiškai izoliuota kelių infrastruktūros atžvilgiu, todėl joje tranzitas yra minimalus. Antra, regiono ekonominės – socialinės problemos buvo svarus veiksnys, neskatinantis eismo intensyvumo augimo. Vertinant perspektyvą akivaizdu, kad regione yra visos sąlygos eismo intensyvumui didėti, tačiau perspektyviniai transporto srantai nebus labai dideli ir nepareikalaus esminės kiekybinės susisiekimo infrastruktūros plėtros bei didelio masto rekonstrukcijų. Svarbiausias uždavinys išliks infrastruktūros kokybės gerinimas bei saugaus eismo priemonių diegimas.

7.2. Susisiekimo infrastruktūros vystymo sprendinių prielaidos

- Susisiekimo infrastruktūros plėtros sprendiniai priimti įvertinus esamosios būklės analizę bei jos vystymosi tendencijas, kituose bendrojo plano skyriuose priimtus sprendinius, Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinius, ilgalaikę (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategiją, Europos Sąjungos transporto politiką iki 2010 metų (White Paper. European transport policy for 2010) bei kitus Lietuvos ir ES dokumentus.
- Nustatyta, kad susisiekimo infrastruktūros vystymas ir tobulinimas yra būtinas sėkmingai rajono ekonominei, socialinei ir turizmo infrastruktūrai plėtoti, todėl šios infrastruktūros plėtra rajone turėtų būti viena iš prioritetinių.

7.3. Susisiekimo infrastruktūros vystymo tikslai

- Užtikrinti susisiekimo galimybes ir kokybę žemiausiame susisiekimo sistemos lygmenyje, integruoti gyvenvietes, pramonės bei turizmo objektus į susisiekimo sistemos tinklą, tokiu būdu sudarant geras galimybes ekonominio, socialinio ir turizmo sektorių plėtrai.
- Sukurti ekonomiškai efektyvią transporto sistemą, derinant visų rūšių transporto vystymą, teikti pirmenybę mažesnei neigiamą poveikį aplinkai darančiam transportui.
- Skatinti skirtingų transporto rūšių sąveiką krovinių ir keleivių pervežimuose.
- Gerinti eismo saugumą, atskiriant intensyviausią pėsčiųjų ir dviračių eismą nuo motorizuoto transporto eismo, įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus, **už kelio juostos ribų** bei diegiant kitas saugaus eismo gerinimo priemones.
- Skatinti bevariklio transporto priemonių naudojimą, plečiant bei gerinant jo infrastruktūrą.
- Viešojo transporto paslaugų lygį priartinti prie Europos Sąjungos valstybių paslaugų lygio, atnaujinant transporto priemonių parką, tobulinant maršrutinį tinklą ir jo funkcionavimo rodiklius, gerinant keleivių aptarnavimo lygį.

7.4. Susisiekimo sistemos plėtros sprendiniai

Susisiekimo sistemos plėtros sprendinių tikslas yra numatyti svarbiausias infrastruktūros vystymo kryptis ir principus, remiantis darnios plėtros reikalavimais bei patvirtintomis Lietuvos ir Europos Sąjungos strategijomis. Numatytos vystymo kryptis ir principai turi būti detalizuojamas smulkesnio lygmens planavimo dokumentais: specialiaisiais ir detalesniais planais.

7.4.1. Automobilių kelių infrastruktūra

Visagino savivaldybės susisiekimo sistemos tinkluose automobilių keliai užima pačią reikšmingiausią padėtį tiek keleivių tiek ir krovinių transportavime. Teritorinis kelių tinklo tankumas savivaldybėje yra normalus, todėl pagrindinis dėmesys skiriamas kelių tinklo kokybiniais rodikliais gerinti. Didžioji dauguma savivaldybės kelių (> 90 %) turi asfalto dangą, tačiau dar lieka atskirų kelio ruožų kuriems reikalingas asfaltavimas. Valstybinės reikšmės kelių plėtra Visagino savivaldybėje yra numatoma remiantis Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo planu, Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programa. Vietinių kelių ir gatvių plėtra priimta remiantis Ignalinos atominės elektrinės regiono infrastruktūros plėtros planu 2005 – 2013 m bei Visagino miesto teritorijos bendrojo planu. Numatomi tokio tipo plėtros darbai: kelio dangos stiprinimas, žvyrkelių asfaltavimas bei naujų gatvių Visagino mieste statyba. Detalizuoti Visagino savivaldybės susisiekimo sistemos sprendiniai pateikti 7.4.1., 7.4.2. lentelėse bei inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo brėžinyje [1, 4, 5].

7.4.1. lentelė. Automobilių kelių plėtros ir modernizavimo sprendiniai

Eil. Nr.	Kelio numeris ir pavadinimas	Igyvendinimo priemonės	Trasa
Sprendiniai pagal 2002 – 2015 metų patikslintą Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programą			
1.	113 „Dūkštas – Visaginas“	Kelio dangos stiprinimas	Esama
2.	177 „Visaginas – Liaudėnai – Ignalinos AE“	Kelio dangos stiprinimas	Esama
Siūdomi vietinės reikšmės kelių modernizavimo sprendiniai			
3.	Kelias Nr. 1 - Tumelina	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
4.	Kelias Nr. 8/9 - Tumelina	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
5.	Kelias Nr. 52	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
6.	Kelias Nr. 50	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
7.	Kelias Nr. 53	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
8.	Kelias 8/9 - Liaudėnai	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
9.	Visaginas - Magūnai	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
10.	Visaginas - Pasmalvė	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
11.	Kelias 9a	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
12.	Kelias 5	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
13.	Ignalinos AE - Šaškai	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
14.	Šaškai - Serbiejiškė	Žvyrkelių asfaltavimas	Esama
Sprendiniai pagal Visagino miesto teritorijos bendrąjį planą			
15.	Planuojama g. Nr. 1	Naujos gatvės statyba	Nauja
16.	Planuojama g. Nr. 2	Naujos gatvės statyba	Nauja
17.	Planuojama g. Nr. 3	Naujos gatvės statyba	Nauja
18.	Planuojama g. Nr. 4	Naujos gatvės statyba	Nauja
19.	Planuojama g. Nr. 5	Naujos gatvės statyba	Nauja
20.	Planuojama g. Nr. 6	Naujos gatvės statyba	Nauja

Pastabos:

- Asfaltuojamų vietinės reikšmės kelių sąrašas yra orientacinio pobūdžio. Jis turi būti tikslinamas rengiant galimybių studijas arba konkrečių kelio ruožų asfaltavimo ekonominius pagrindimus.
- Visagino miesto gatvių plėtros detalesni sprendiniai pateikti Visagino miesto teritorijos bendrajame plane. Dalis Visagino miesto gatvių yra Zarasų rajono savivaldybės administracinėse ribose;

Įvertinus esamą padėtį bei perspektyvinius susisiekimo sistemos, gyvenviečių sistemos ir kitų dalių sprendinius, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijos bendroju planu, 2002 – 2015 metų patikslinta Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programa, Visagino miesto teritorijos bendroju planu ir kitais teritorijų planavimo dokumentais bei strateginiais planais 7.4.2. lentelėje pateikiamas rekomenduojamas kelių rekonstrukcijos ir tiesimo etapiškumas.

7.4.2. *lentelė.* Rekomenduojamas automobilių kelių rekonstrukcijos ir tiesimo etapiškumas

Eil. Nr.	Kelio numeris ir pavadinimas	Įgyvendinimo metai		
		Iki 2010	2011-2015	Po 2015
Sprendiniai pagal 2002 – 2015 metų patikslintą Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros plėtros programą				
1.	113 „Dūkštas – Visaginas“			+
2.	177 „Visaginas – Liaudėnai – Ignalinos AE“	+		
Siūlomi vietinės reikšmės kelių modernizavimo sprendiniai				
3.	Kelias Nr. 1 - Tumelina	+		
4.	Kelias Nr. 8/9 - Tumelina	+		
5.	Kelias Nr. 52	+		
6.	Kelias Nr. 50	+		
7.	Kelias Nr. 53	+		
8.	Kelias 8/9 - Liaudėnai	+		
9.	Visaginas - Magūnai	+		
10.	Visaginas - Pasmalvė	+		
11.	Kelias 9a	+		
12.	Kelias 5		+	
13.	Ignalinos AE - Šaškai		+	
14.	Šaškai - Serbiejiškė		+	
Sprendiniai pagal Visagino miesto teritorijos bendrąjį planą				
15.	Planuojama g. Nr. 1		+	+
16.	Planuojama g. Nr. 2		+	+
17.	Planuojama g. Nr. 3		+	+
18.	Planuojama g. Nr. 4		+	+
19.	Planuojama g. Nr. 5		+	+
20.	Planuojama g. Nr. 6		+	+

Pastaba: Automobilių kelių plėtros ir modernizavimo priemonių įgyvendinimas ir jų etapiškumas gali būti koreguojamas atsižvelgiant į susisiekimo sistemos pokyčius ar infrastruktūrą valdančių įstaigų programų pakeitimus.

7.4.2. Pakelės aptarnavimo infrastruktūra

Pakelės aptarnavimo infrastruktūrą sudaro degalinės, maitinimo įstaigos, kempingai, poilsio aikštelės ir kiti objektai skirti autotransporto keleivių poreikiams. Jų įrengimas numatomas pagal patvirtintus detaliuosius planus. Įrengiant šiuos objektus būtina vadovautis KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ reikalavimais bei užtikrinti, kad jų įrengimas nepablogins eismo sąlygų bei eismo saugumo.

Degalinių infrastruktūros plėtra Visagino savivaldybėje turi būti vykdoma remiantis degalinių išdėstymo specialiuoju planu arba detaliaisiais planais. Perspektyvoje yra numatoma nauja degalinė Visagino mieste, Energetikų gatvėje.

7.4.3. Visuomeninis transportas

Visuomeninio transporto sistemos vystymas yra vienas iš subalansuotos transporto sistemos kūrimo uždavinių. Efektyvi visuomeninio transporto sistema turi ne tik atlikti socialinę funkciją užtikrinant žmonių nesinaudojančių individualiomis transporto priemonėmis mobilumą, bet ir pajėgti konkuruoti su lengvųjų automobilių transportu savo teikiamomis paslaugomis. Pastarąjį dešimtmetį gyventojų besinaudojančių visuomeninio transporto paslaugomis gerokai sumažėjo. Tai lėmė ne tik lengvųjų automobilių parko didėjimas, bet ir senstantis autobusų parkas bei prastėjanti aptarnavimo kokybė.

Siekiant realizuoti šiuos tikslus bei plėtoti visuomeninį transportą, rekomenduojama atlikti savivaldybės gyventojų anketines apklausas ir keleivių srautų tyrimus, kurių pagrindu išspręsti tokius uždavinius:

1. Nustatyti potencialią autobusų keleivių rinką;
2. Racionalizuoti autobusų maršrutus;
3. Optimizuoti visuomeninio transporto eismo tvarkaraščius ir darbo grafikus;
4. Nustatyti gatvių ir kelių tinkamumą autobusų eismui naujai sudarytai maršrutų sistemai;
5. Įrengti dispečerinio ryšio, valdymo ir kontrolės sistemą.

7.4.4. Geležinkelių infrastruktūra

Remiantis AB „Lietuvos geležinkeliai“ informacija apie keleivių ir krovinių pervežimus geležinkeliu, bei perspektyvinį poreikį, Visagino savivaldybėje naujų geležinkelio atkarpų nenumatoma. Esama vienbėgė geležinkelio linija yra neseniai suremontuota, todėl jos techninės infrastruktūros būklė yra gera. Leidžiamas maksimalus keleivinių traukinių greitis - 120 km/h. Šioje geležinkelio atkarpoje dominuoja keleivinių traukinių eismas. Vidutinis pravažiuojančių keleivinių traukinių skaičius per parą 2006 metais siekė 11,0, o krovinių traukinių skaičius vos 1,1. Šioje geležinkelio linijoje galimi du keleiviniai maršrutai: vietinis maršrutas Vilnius - Turmantas ir tarptautinis maršrutas Vilnius – Sankt Peterburgas.

Planuojamu laikotarpiu numatoma tęsti esamų geležinkelio atkarpų N. Vilnia - Turmantas bei jos atšakos į Ignalinos AE infrastruktūros palaikymą ir modernizavimą [7]. Numatomi tokie darbai:

- Riedmenų automatinės kontrolės modernizavimas;
- Lietuvos geležinkelių radijo ryšio sistemos modernizavimas, įdiegiant GSM – R, pagal ES standartus;
- Eismo saugumo užtikrinimas rekonstruojant geležinkelio pervažas N. Vilnios – Turmanto linijoje.

7.5. Literatūros sąrašas

1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas. Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154;
2. Ilgalaike (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos strategija. Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 692;
3. White Paper. European transport policy for 2010: time to decide. Luxemburg: Office for Official Publications of European Communities, 2001;
4. Ignalinos atominės elektrinės regiono infrastruktūros plėtros planas 2005 – 2013 m., AB „Miestprojektas“, Kaunas 2005 m.;
5. 2002 – 2015 metų patikslinta Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programa;
6. Valstybinės reikšmės kelių plėtros schemos 30 metų laikotarpiui sudarymas. Lietuvos Respublikos Susisiekimo Ministerija, VĮ „Transporto ir kelių tyrimo institutas“, 2006 m.;
7. Lietuvos strateginis nacionalinis geležinkelių plėtros planas 2005 – 2015 metams. AB „Lietuvos geležinkeliai“, „COWI A/S“, 2004 m.;
8. Valstybinė saugaus eismo automobilių keliais 2005 – 2010 metų programa. Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. 759;
9. Halving the number of road accident victims in the EU by 2010: A shared responsibility. European Commission. Directorate-General for Energy and Transport;
10. Verona Declaration, Verona, 24 October 2003;
11. Panorama of Transport. Edition 2007. Eurostat. Luxemburg: Office for Official Publications of European Communities, 2001;
12. Keep Europe Moving. Sustainable mobility for our Continent. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Communities, 2006;

8. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

8. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

8.1. Ekoinžinerinė infrastruktūra

8.1.1. Vandentieka

Vadovaujantis Lietuvos respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu numatoma, kad ne mažiau kaip 95 % kiekvienos savivaldybės gyventojų būtų aprūpinami viešojo vandens tiekėjo tiekiamu vandeniu. Visagino savivaldybėje ši sąlyga yra tenkinama jau dabar.

Visagino savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatoma, kad visas tiekiamas vanduo atitiks dabar galiojančią higienos normą HN 24:2003 „Geriamo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“. Visagino savivaldybėje ši sąlyga yra tenkinama jau dabar.

Tikslu, kad šios sąlygos būtų tenkinamos ateityje Visagino savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatoma:

- Vystyti vandentiekio sistemą Karlių kaime;
- Rekonstruoti vandens gerinimo įrenginius Visagino vandenvietėje;
- Riboti ūkinė veikla įregistruotoje vandenvietės apsauginėje sanitarinėje zonoje;
- Siekti, kad Visagino vandenvietė atitiktų higienos normos HN 44:2006 „Vandenviečių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“ arba jį pakeisiančio norminio akto reikalavimus;
- Likviduoti visus nebenaudojamus gręžinius;
- Esami ir plečiami vandentiekiai bus pritaikyti gaisrų gesinimui: sukurta žiedinė struktūra, parinkti reikiami vamzdinių diametrai, įrengti priešgaisriniai hidrantai. Teritorijose, kur nėra numatytas vandentiekis, pagal priešgaisrinius reikalavimus turi būti įrengti priešgaisriniai rezervuarai, privažiavimai prie atvirų vandens telkinių;
- Vykdyti tolesnį eksploatuojamų požeminių vandenų stebėseną;
- Vykdyti tiekiamo vandens kokybės kontrolę ir apie jos rezultatus sistemingai informuoti vietinės savivaldos organus bei visuomenę;
- Numatoma parengti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą, kuriame numatyti viešojo vandens tiekimo teritorijas.

Projekto grafinėje dalyje vaizduojama esama vandenvietės, bei nustatytos jos sanitarinės apsaugos zonos griežto režimo bei antroji ir trečioji apsauginės juostos.

8.1.2. Vandenvala

Vadovaujantis Lietuvos respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu numatoma, kad ne mažiau kaip 95 % kiekvienos savivaldybės gyventojų būtų teikiamos nuotekų tvarkymo paslaugos. Visagino savivaldybėje ši sąlyga yra tenkinama jau dabar.

Išleidžiamų į paviršinius vandenis nuotekų kokybę turi tenkinti ES „Miestų nuotekų valymo direktyvą“ 91/271/EEC reikalavimus. Tam, kad užsibrėžti tikslai būtų įgyvendinti Visagino savivaldybėje numatoma:

- Vystyti nuotekų surinkimo sistemą Karlių kaime, nuotekas nukreipti į Visagino valymo įrenginius;

- Rekonstruoti esamus Visagino nuotekų valymo įrenginius.
- Numatoma vykdyti išleidžiamų į paviršinius vandenis nuotekų kontrolę;
- Numatoma vykdyti gyventojų neprisijungusių prie centralizuotų tinklų nuotekų išvežimo apskaitą;
- Numatoma Visagine įrengti lietaus vandens valymo įrenginius;
- Numatoma parengti savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą, kuriame numatyti centralizuoto nuotekų surinkimo teritorijas.

Projekto grafinėje dalyje vaizduojami esami Visagino nuotekų valymo įrenginiai bei jų sanitarinė apsaugos zona.

8.1.3. Atliekų tvarkymas

Atsižvelgiant į prognozes susidarantys atliekų kiekiai augs. Numatomas buitinių atliekų susidarymo kiekio augimas skaičiuojamuoju laikotarpiu 20%-30%. Augančių atliekų srautų valdymui Visagino savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatomos sekantys sprendiniai:

- numatoma rekultivuoti esamą Visagino buitinių atliekų sąvartyną;
- Mišrias komunalines ir buitines atliekas šalinti regioniniame Utenos sąvartyne;
- Buitinių atliekų surinkimui naudoti konteinerinę sistemą. Plėsti konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių tinklą;
- Didžiąsias atliekas rinkti apvažiavimo būdu, šalinti per didžiųjų atliekų surinkimo aikštelę įrengtą buvusio Visagino buitinių atliekų sąvartyno vietoje;
- Biodegraduojančias(žaliąsias) atliekas atskirti nuo bendro komunalinių atliekų srauto ir šalinti biodegraduojančių atliekų kompostavimo aikštelėje įrengtoje buvusio Visagino buitinių atliekų sąvartyno vietoje;
- Sukurti specializuotą butyje susidarančių pavojingų atliekų surinkimo tinklą, atliekas šalinti per pavojingų atliekų surinkimo aikštelę įrengtą buvusio Visagino buitinių atliekų sąvartyno vietoje;
- Išvystyti konteinerinių aikštelių skirtų atliekų rūšiavimui tinklą, rūšiuojamoms atliekoms naudoti specializuotus konteinerius;
- Statybos ir griovimo atliekas perdirbti specializuotoje statybos atliekų perdirbimo aikštelėje ;
- Likviduoti esamą radioaktyvių atliekų sukauptimo aikštelę;
- Įrengti naują kapinyną mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžiams atliekoms laidoti.

Projekto grafinėje dalyje yra vaizduoja numatomas rekultivuoti sąvartynas, numatoma biodegraduojančių atliekų kompostavimo aikštelė, didžiųjų atliekų surinkimo aikštelės, pavojingų atliekų surinkimo aikštelė, statybinių atliekų perdirbimo aikštelė, esama radioaktyvių atliekų sukauptimo aikštelė, numatomas radioaktyvių atliekų kapinynas.

8.2. Energetikos infrastruktūra

8.2.1. Elektros energijos gamyba ir tiekimas

Ignalinos AE, esanti Visagino savivaldybės teritorijoje, yra pagrindinis elektros energijos gamintojas Lietuvoje. Įvertinant Lietuvos įsipareigojimus Europos sąjungai dėl IAE

uždarymo Lietuvos energetikos ūkyje numatoma pertvarka. Tuo tikslu Visagino savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatoma:

- Uždaryti Ignalinos atominę elektrinę;
- Esamos IAE teritorijoje pastatyti naują atominę elektrinę iki 3400 MW galios su galimu reaktorių kiekiu nuo 1 iki 5;
- Remiantis naujos atominės elektrinės poveikio aplinkai vertinimo ataskaita numatomos dvi alternatyvinės vietos naujų reaktoriaus statybai;
- Numatoma išlaikyti esamą 110 kV, 330 kV elektros perdavimo tinklą, atnaujinant susidėvėjusius įrengimus.
- Numatoma nutiesti naują 330 kV elektros perdavimo liniją apjungiančią atominę elektrinę su Kruonio HAE;
- Numatoma nutiesti naują 330 kV elektros perdavimo liniją apjungiančią atominę elektrinę su Liksna (Latvija);
- Numatoma modernizuoti esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą (10kV-0,4kV), keičiant susidėvėjusius įrengimus ir optimizuojant transformatorinių galias.

Projekto grafinėje dalyje vaizduojamos esamos 110 kV, 330 kV elektros perdavimo linijos, esamos transformatorinės pastotės, esama IAE bei numatomos alternatyvios vietos naujai atominei elektrinei. Skirstomasis elektros tinklas dėl pasirinkto mastelio nėra vaizduojamas.

8.2.2. Gamtinių dujų tiekimas

Visagino savivaldybė jau yra dalinai dujofikuota. Yra nutiestas magistralinis dujotiekis, pastatyta dujų skirstymo stotis, nutiesti skirstomieji dujotiekiai į IAE ir naują dujinę katilinę.

Siekiant užtikrinti saugų ir patikimą gamtinių dujų tiekimą magistraliniu ir skirstomaisiais dujotiekiais būtina taikyti specialiaisiais sąlygas nustatytas ir patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 metų gegužės mėn. 12 d. nutarimu Nr.343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų“ VII „Magistralinių dujotiekinių ir naftotiekinių bei jų įrenginių apsaugos zonos“ ir IX „Dujotiekinių apsaugos zonos“ skyriuose reikalavimus.

Magistralinio dujotiekio trasa įvertinama priskiriant ją vienai ar kitai vietovės klasei nuo nulinio trasos piketo. Vietovės klasės vienetas yra teritorija po 200 metrų į abi puses nuo magistralinio dujotiekio vamzdžio ašies ir ji tęsiasi 1600 metrų išilgai vamzdžio.

Magistralinis dujotiekis į Visagino dujų skirstymo stotį yra suprojektuotas ir pastatytas pagal pirmos vietovės klasės reikalavimus. Riboti užstatymo intensyvumą esamo magistralinio dujotiekio vietovės klasės vieneto teritorijoje po 200 metrų į abi puses nuo magistralinio dujotiekio vamzdžio ašies ir 1600 metrų išilgai vamzdžio ašies. Šioje vietovės klasėje galimas 10 ar mažiau pastatų skaičius, skirtų žmonėms būti.

Vystant dujofikaciją regione numatoma:

- nutiesti skirstomąjį dujotiekį į Visaginą;
- nutiesti magistralinį dujotiekį į Zarasus, kuris nedidele dalimi kirstų ir Visagino savivaldybės teritoriją.

Projekto grafiniėje dalyje vaizduojami esamas ir numatomas magistraliniai dujotiekiai, esami ir numatomi skirstomieji dujotiekiai, esama dujų skirstymo stotis bei jos 200 metrų sanitarinė apsaugos zona. Naujai numatomi skirstomieji dujotiekiai vaizduojami schematiškai. Tikslesnė šių inžinerinių statinių vieta turi būti nusakoma specialiaisiais ir detalesniais planais.

8.2.3. Centralizuotas šilumos tiekimas

Šiluminiai tinklai yra išvystyti visame Visagino mieste. Šiai dienai šiluma yra gaminama pačioje IAE ir šilumotiekiais perduodama į miestą. Įvertinant esamos IAE numatomą uždarymą ir naujos atominės elektrinės statybą vyks pokyčiai ir Visagino aprūpinimo šilumą sistemoje. Tuo tikslu numatoma:

- Uždarius IAE šilumą Visaginui tiekti iš naujai įrengtos dujinės katilinės;
- Pastačius naują atominę elektrinę šilumą Visaginui tiekti iš jos.
- Rekonstruoti esamus gyvenamuosius ir visuomeninius pastatus, modernizuojant šildymo sistemas ir gerinant pastatų šilumines charakteristikas.

8.3. Ryšių infrastruktūra

Ryšių, telekomunikacinių sistemų ir ypač internetinio ryšio tinklo plėtra yra svarbus uždavinys kuriant informacinę ir žinių visuomenę. Šiuolaikinės informacinės technologijos leidžia efektyviai apdoroti, saugoti ir perduoti informaciją. Tai užtikrina labai spartų jų plitimą į visas mokslo, gamybos ir privataus gyvenimo sritis. Pasiiekti, kad šios ryšio priemonės būtų prieinamos visiems potencialiems vartotojams būtų pagrindinis ryšių sistemos vystymo tikslas perspektyvoje.

- Plėsti mobilaus daugiakanalio ryšio tinklą, sudarant konkurencines sąlygas mobilaus ryšio operatoriams.
- Sukurti kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuostį tinklą.
- Išlaikyti esamą pašto skyrių tinklą. Neprastinti pašto skyrių tinklo mažėjant gyventojams kaimiškose vietovėse.

Rengiant sprendinius yra atsižvelgta į mobilaus ryšio operatorių planus.

Projekto grafiniėje dalyje vaizduojami esami ir numatomi mobilaus ryšio bokštai ir stiebai, pašto skyriai ir laidinio ryšio stotys. Plačiajuosčio greitojo internetinio ryšio mazgai ir numatomos šviesolaidinės ryšio linijos vaizduojamos schematiškai.

8.4. Inžinerinės infrastruktūros sprendinių įgyvendinimo prioritetai

8.4.1. Ekoinžinerinė infrastruktūra

Vandentiekos ir nuotekų šalinimo srityje Visagino savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatomi šie ilgalaikės perspektyvos prioritetai:

- Nuotekų surinkimo tinklų plėtra ir rekonstrukcija, valymo įrenginių rekonstrukcija. Tai prioritetinga veiklos kryptis, sietina su ES „Miestų nuotekų valymo direktyva“ 91/271/EEC, kurios vykdymas Lietuvai yra atidėtas iki 2010 m.;

- Vartotojams tiekiamo geriamo vandens kokybės gerinimas, siekiant higienos normos HN 24:2003 atitikimo;
- Centralizuoto vandentiekio tinklų plėtra aglomeracijose, priemiestinių zonų prijungimas prie miestų vandentiekių.

Atliekų šalinimo srityje Visagino savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatomi šie ilgalaikės perspektyvos prioritetai:

- Radioaktyvių atliekų kapinyno įrengimas ir esamos radioaktyvių atliekų sukaupimo aikštelės likvidavimas;
- Visagino buitinių atliekų sąvartyno teritorijos rekultivavimas;
- Pavojingų atliekų surinkimo sistemos iš gyventojų sukūrimas;
- Konteinerinių aikštelių skirtų atliekų rūšiavimui išvystymas.

8.4.2. Energetikos infrastruktūra

Energetikos srityje Visagino savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatomi šie ilgalaikės perspektyvos prioritetai:

- Esamos IAE uždarymas;
- Naujos atominės elektrinės pastatymas.

9. REKREACIJOS IR TURIZMO TERITORIJOS

9. REKREACIJOS IR TURIZMO TERITORIJOS

9.1. Rekreacijos ir turizmo plėtra

Rekreacijos¹ ir turizmo infrastruktūros plėtros nuostatos:

- Ignalinos rajono turizmo rinkos stiprinimas kaip vienos iš svarbių paslaugų sektoriaus šakų;
- Vertingiausių rekreacinių teritorijų apsauga nuo urbanizacijos ir trumparegiškių ir trumpalaikių ekonominių interesų;
- Vertingiausių rekreaciniu aspektu teritorijų išlaikymas ir rezervavimas visuomenės poreikiams;
- Visagino savivaldybės turizmo ir rekreacinių objektų integravimas į apskrities ir šalies turizmo ir rekreacijos tinklus.

1. Pagal Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą Ignalinos rajonas patenka į **mažo rekreacinio potencialo Dūkšto-Visagino** rekreacinį arealą (LR teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio mėn. 29 d. nutarimu Nr.IX-1154). Rekreacinis arealas apima visą Visagino savivaldybės teritoriją ir Ignalinos rajono savivaldybės šiaur rytinę teritoriją bei pasižymi vidutiniškai turtingais ir neturtingais gamtinės aplinkos rekreaciniais ištekliais bei mažu kultūrinės aplinkos turtingumu. Sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu siūloma plėtoti lokalinio lygmens turizmo ir aptarnavimo rekreacinius objektus.

2. Dėl su IAE uždarymu susijusių socialinių ekonominių pasekmių, ir pakankamai menko verslo potencialo (dėl nepalankios geografinės bei demografinės padėties) santykinai didelę reikšmę turi turizmo ir rekreacijos sritis.

3. Numatyta skatinti subjektų iniciatyvą vystant su rekreacija susijusias ūkio šakas:

- Prioritetinės turizmo plėtros kryptys Visagino savivaldybėje – pramoginis turizmas, pažintinis turizmas, poilsinis turizmas.
- Privalu skatinti privačią iniciatyvą turizmo srityje ir numatyti privačių rekreacinių objektų kūrimą, skatinti netradicinių poilsio turizmo krypčių vystymą.

4. Numatyta didinti turizmo paslaugų asortimentą ir kokybę:

- Didinti investicijas į turizmo infrastruktūros plėtrą įrengiant kempingą, trumpalaikes stovėjimo bei poilsio aikšteles, pastatyti ženklus, rodykles, įrengti informacinius standus.

¹ *Rekreacija* – žmogaus fizinių ir dvasinių jėgų atgavimo procesas, žmogaus laisvalaikio veikla, kurios tikslas – poilsiauti, keliauti bei gydytis sanatorijose, kurortuose. *Pažintinis turizmas* – turizmo kryptis, orientuojanti į tikslingą krašto gamtos ir kultūros paveldo teritorinių kompleksų ir objektų (vertybių), kraštovaizdžio bei istorijos pažinimą, taip pat skirtą mokslui ir mokymui.

² *Kurortinė teritorija* – LR Vyriausybės suteikiamas statusas gyvenamajai vietai ar jos daliai, kurioje yra bent vienas iš šių gamtinių išteklių, galinčių turėti gydomųjų savybių (mineraliniai vandenys, gydomosios durpės/purvas, rekreaciniai želdiniai ir vandens telkiniai, sveikatai palankus mikroklimatas) ir speciali infrastruktūra naudoti šiuos išteklius sveikatingumo, turizmo ir poilsio reikmėms. Kurortinė teritorija taip pat turi pasižymėti vaizdingu kraštovaizdžiu ir turėti sutvarkytą (tinkama) rekreacinę

5. Numatyta panaudoti esamą potencialą turizmo plėtrai:

- Kokybiškai plėsti esamas rekreacines teritorijas pritaikant jas turizmo reikmėms, įrengiant turizmo infrastruktūros objektus, sutvarkant aplinką, šalia jų įrengiant automobilių stovėjimo aikštes, organizuojant gerą susisiekimą su šiomis teritorijomis.
- Skatinti mažų komercijos ir prekybos objektų kūrimąsi intensyvaus panaudojimo rekreacinio prioriteto teritorijose.
- Plėtoti aktyvų poilsį ir sveikatingumo paslaugas.

6. Numatyta plėtoti aktyvų poilsį ir sveikatingumo paslaugas:

- Numatyti teritoriją sveikatos poilsio ir sveikatingumo centrai Visagino mieste;
- Numatyti teritoriją kempingui;
- Šalia Visagino ir Drūkšių ežerų įrengti vandens sporto infrastruktūrą.

9.2. Rekreaciniai arealai ir jų teritorijų plėtojimas

7. Nustatyta, kad Visagino savivaldybės rekreacinių teritorijų diferencijavimas, naudojimas ir kryptys bei tvarkymas priklauso nuo gamtinės aplinkos išteklių turtingumo (vaizdingas gamtovaizdis, miškai, vandens telkiniai), kultūros paveldo turtingumo, esamo rekreacinės infrastruktūros išvystymo lygio, vietos gyventojų ekonominių galimybių; aplinkos sveikumo; rekreacinio aptarnavimo tradicijų.

Nežymus gamtinės aplinkos turtingumas ir kraštovaizdžio vaizdingumas, rekreacinėms reikmėms menkai tinkamas kultūros paveldas, sąlyginis aplinkos sveikumas dėl Igalinos AE, neišvystyta rekreacinė ir turizmo infrastruktūra bei visiškai rekreacinio aptarnavimo tradicijų nebūvimas sąlygoja **2 resursinių arealų** išskyrimą Visagino savivaldybėje, kurių ypatumai nusako rekreacinio naudojimo perspektyvas. Resursinis potencialas nustatomas kiekvienam arealui individualiai ir gali būti: gana mažas ir mažas.

Nustatyta, kad gana mažo resursinio potencialo arealas yra vakarinėje savivaldybės dalyje ir apima Visagino (1) zoną tarp geležinkelio ir kelio Nr.177.

Mažo resursinio potencialo arealas yra rytinėje savivaldybės dalyje ir apima Karlių (2) zoną tarp kelio Nr.177 ir Ignalinos AE.

Gana mažo ir mažo resursinio potencialo arealams būdingas labai mažas rekreacijai tinkamų akvatorijų ir miškų plotų kiekis ir tankumas, nedidelis teritorijų vaizdingumas, yra nedaug dispersiškai išsidėsčiusių kultūros vertybių, sąlyginai saugi socialinė aplinka, teritorija tinkama nedidelo intensyvumo masiniam rekreaciniam naudojimui, vidutiniškai geras aplinkos sveikumas (visa savivaldybės teritorija patenka į IAE 30 km stebėjimo zoną, o Karlių (2) arealo – į IAE 3 km sanitarinę apsaugos zoną).

8. Konkrečiam rekreaciniam resursiniam arealui nustatomas perspektyvinis plėtros lygmuo (P):

- **P3** – žemas. Plėtotinos lokalinės reikšmės rekreacinės sistemos arba pavieniai vietinės svarbos rekreaciniai objektai.

9. Ignalinos rajono savivaldybėje yra prielaidos sekančių rekreacijos ir turizmo formų ir kryptų plėtojimui:

- pagal organizavimo pobūdį galima rekreacija pasirinktoje vietoje (stacionarus poilsis) ir rekreacija keliaujant (mobilus poilsis);
- pagal rekreacijos tipus galima bendroji rekreacija (**g** - poilsis gamtoje) ir specializuota rekreacija (**ž** - pažintinė, **p** - pramoginė, **v**- verslinė).

9.1.2 lentelė. Rekreacinių arealų potencialas ir plėtojimo galimybės

Arealo Nr. brėžinyje	Rekreacinio arealo pavadinimas	Rekreacinio arealo resursinis potencialas	Rekreacijos perspektyvinis plėtros lygmuo	Rekreacijos vystymo kryptys	
				Prioritetai	Antraeilė
1	Visagino	Gana mažas	P3	g	p; v; ž
2	Karlių	Mažas	P3	ž	v

10. Priklausomai nuo rekreacinių arealų potencialo, plėtojimo galimybių ir aplinkos sveikumo pagal panaudojimo intensyvumą Visagino (1) arealo teritorijoje numatomos 2 intensyvaus panaudojimo rekreacinio prioriteto teritorijos. Karlių (2) areale intensyvaus panaudojimo rekreacinio prioriteto teritorijos neišskiriamos.

Rekreacinio prioriteto teritorijų planavimas ir tvarkymas vykdomas vadovaujantis Turizmo įstatymu (1998 m. kovo 19 d. Žin., 1998, Nr. 32-852, Žin., 2001, Nr. 34-1128, Žin., 2002, Nr. 123-5507, Žin., 2003, Nr. 114-5119, Žin., 2004, Nr. 156-5689, Žin., 2005, Nr. 88-3285) ir Aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. D1-35 patvirtintais Rekreacinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatais ir taisyklėmis.

11. Estetiniu bei funkcinu požiūriu rekreacijai patrauklūs bei tinkami keturi Visagino savivaldybės ežerai: ež. Visaginas, ež. Baltas, ež. Gulbinis, ež. Eglinis. Bendrojo plano sprendiniuose laikomasi nuostatos, kad kiti savivaldybėje esantys vandens telkiniai rekreacijai netinkami.

12. Numatyta, kolektyvinių sodų teritorijų Visagino priemiestyje sprendinių laikotarpyje nekonvertuojama į mažaaukščio gyvenamojo užstatymo rajonus. Kolektyvyniai sodai atliks rekreacinių teritorijų funkciją.

13. Kaimo turizmo paslaugos gali būti plėtojamos Visagino (1) zonoje.

14. Nustatyta, kad turizmo aptarnavimo centro funkcijas gali vykdyti viena gyvenamoji vietovė - Visagino miestas. Pagal rekreacijos aptarnavimo lygmenį Visaginas atliks lokalinio lygmens aptarnavimo centro funkcijas, kuriame bus teikiamos kelionės organizavimo, turizmo informacijos, apgyvendinimo, vežimo, maitinimo, pramogų ir kitos turizmo paslaugos.

9.1.3 lentelė. Rekreacijos aptarnavimo centrai

Turizmo centras	Turizmo centro lygmuo	Kurortinis poilsis ir gydymas, proc.	Bendrasis turizmas, proc.	Pažintinis turizmas, proc.	Pramoginis turizmas, proc.	Poilsis gamtoje, proc.
Visaginas	lokalinis	-	-	30	50	20

9.3. Turizmo maršrutai ir svarbiausieji kultūrinio turizmo objektai

15. Numatytos dviračių ir pėsčiųjų trasos:

- rajoninė dviračių trasa: Ignalina – Vidiškės – Naujasis Daugėliškis - Rimšė-Visaginas
- lokalinė dviračių ir pėsčiųjų trasa aplink Visagino ežerą.

16. Svarbiausieji kultūrinio turizmo objektai:

Atrankos kriterijus	Lankytinas objektas
Urbanistinis objektas	Visagino miestas
Progresyvių technologijų objektas	Atominė elektrinė
Muziejus	Akvariumas

9.4. Rekreacinio prioriteto teritorijų plėtojimas ir tvarkymo reglamentai

9.4.1. lentelė. Rekreacinio prioriteto teritorijų plėtojimas ir tvarkymo reglamentai

Teritorijos reglamentų indeksas brėžinyje	Trumpa reglamentuojamos teritorijos charakteristika	Teritorijos naudojimo ir apsaugos reglamentai
Ri	Intensyvaus pritaikymo rekreacinio funkcinio prioriteto zonos	Reglamentas (Ri) taikomas 2 tvarkymo zonoms, nepatenkančioms į Visagino miesto administracinę teritoriją. Intensyvaus pritaikymo rekreacinio funkcinio prioriteto zonose prioritetas teikiamas urbanizuotų rekreacinių kompleksų formavimui ir visų tikslinių žemės naudojimo paskirčių keitimui į kitą paskirtį rekreacinės paskirties kapitalinių statinių ir turizmo infrastruktūros objektų (sveikatingumo, fizinės kultūros, maitinimo, kempingų, pramogų infrastruktūros ir paslaugų) statybai. Intensyvaus pritaikymo rekreacinio funkcinio prioriteto zonose rekomenduojamas rekreacinių miškų teritorijos didinimas iki 20 proc. zonos ploto prie vandens telkinių, apie rekreacinius objektus, turistinius maršrutus ir esamas gyvenvietes. Galimos visos neurbanizuotos rekreacijos formos ir su jomis susijusios infrastruktūros plėtojimas: informacinė infrastruktūra, įrengiami paplūdimiai, stovyklavietės, pažintiniai ir pramoginiai takai, apžvalgos aikštelės, atokvėpio aikštelės, poilsiavietės ir kt. <i>Atskiri intensyvios rekreacijos sklypai</i> galimi Visagino (1) zonoje renovuojant kaimo gyvenvietės (rekonstruojant kaimo sodybas ir vienkiemius).

Pastaba: Rekreacinio prioriteto teritorijų, esančių Visagino miesto administracinėse ribose, plėtojimo ir tvarkymo reglamentai pateikti Visagino miesto bendrojo plano sprendiniuose.

9.5. Įgyvendinimo prioritetai

1. Rekreacinės infrastruktūros įrengimas ir tobulinimas savivaldybėje.
2. Turizmo paslaugų asortimento ir kokybės didinimas, pirmoje eilėje esamo potencialo panaudojimas turizmo plėtrai.
3. Aktyvaus poilsio ir sveikatingumo paslaugų plėtojimas: numatyta teritorija poilsio ir sveikatingumo centrai ir kempingai Visagino mieste.
4. Vandens sporto plėtojimas Visagino ir Drūkšių ežeruose.

10. CIVILINĖ SAUGA

10. CIVILINĖ SAUGA

10.1. Civilinė sauga

Civilinės saugos infrastruktūra

Visagino savivaldybėje civilinės saugos organizavimui Ignalinos atominės elektrinės avarijos atveju yra sudaryti „Visagino savivaldybės veiksmų radiacinės avarijos Ignalinos atominėje elektrinėje atveju“ planas ir „Visagino savivaldybės gyventojų evakavimo“ planas. Ekstremalių situacijų valdymo centro darbui pagal Civilinės saugos parengties Visagino mieste, Ignalinos ir Zarasų rajonuose gerinimo kompleksinę programą patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. 436, turėjo būti įrengtas savivaldybės rūsyje apsaugotas valdymo punktas, modernizuota gyventojų ir valdymo grandžių perspėjimo sistema, valdymo punktas turėjo būti aprūpintas radijo ryšiu, gyventojai aprūpinti stabilaus jodo preparatais. Projekto rengimo metu nei vienas iš išvardintų punktų nėra įgyvendintas, nes nebuvo šios programos finansavimo.

Visagino ligoninės slėptuvė nėra pilnai įrengta. Neįrengtas rezervinio apšvietimo generatorius, nėra generuojančių filtrų, slėptuvė nehermetizuota ir reikalauja kapitalinio remonto.

2007 m. Ignalinos AE perspėjimo sistema bendrovės lėšomis buvo rekonstruota, tačiau tačiau miesto gyventojų perspėjimo sistema liko nerekonstruota.

Ignalinos ir Zarasų rajonuose neįrengti tarpiniai evakuojamųjų švarinimo punktai.

Individualios apsaugos priemonės

Pagal Lietuvos Respublikos gyventojų apsaugos radiacinės avarijos Ignalinos atominėje elektrinėje atveju planą gyventojai privalo būti aprūpinti kalio jodido tabletėmis, kurių galiojimo laikas nepasibaigęs. Gyventojų turimo kalio jodido galiojimo laikas pasibaigė 2006 m. spalio mėnesį.

Šiuo metu valstybinės ir privačios įmonės turi 1986-1998 metų gamybos dujokaukes, kurios neatitinka joms keliamų reikalavimų ir negali būti naudojamos. Radiacinės avarijos atveju dujokaukės bus gabenamos iš valstybės rezervo ir geriausiu atveju gyventojus pasieks tik po paros. Miesto gyventojai bus neapsaugoti nuo radioaktyvių dulkių.

Policijos pareigūnai ir medicinos tarnybos darbuotojai nėra aprūpinti apsauginėmis priemonėmis nuo radioaktyvios taršos ir savo pareigų vykdyti negalės.

Civilinės saugos infrastruktūros plėtros uždaviniai ir sprendiniai

1. Sprendinių laikotarpyje nepriklausomai nuo naujos atominės jėgainės statybos perspektyvų numatomos sekančios priemonės, kurios užtikrintų perspektyvinių sprendinių įgyvendinimą:

- Visagino mieste turi būti modernizuota gyventojų perspėjimo sistema;

- suprojektuotas ir įrengtas apsaugotas valdymo punktas;
- rekonstruota Visagino ligoninės slėptuvė;
- kas penki metai Visagino savivaldybės gyventojai turi būti aprūpinami stabilaus jodo preparatais;
- gyventojams turi būti išduotos individualios apsaugos priemonės;
- atitinkamos ministerijos turi aprūpinti savo padalinius individualios apsaugos priemonėmis darbui radioaktyvioje aplinkoje;
- Lietuvos Respublikos gyventojų apsaugos radiacinės avarijos Ignalinos atominėje elektrinėje atveju planas yra pasenęs ir neatitinka esamų reikalavimų, jis turi atnaujintas ir nustatyta tvarka patvirtintas vyriausybės.

10.2. Priešgaisrinė infrastruktūra

2. Priešgaisrinės infrastruktūros plėtra numatoma Visagino miesto administracinėse ribose, likusioje savivaldybės teritorijoje nauji priešgaisrinės infrastruktūros objektai nenumatomi. Paliekamas esmas priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybų padalinis priemiestinėje zonoje.

Šaltiniai

1. Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymas.
2. Krašto apsaugos ministro 2002 m. gegužės 15 d. įsakymas Nr. 712 „Dėl slėptuvių ir kitų kolektyvinės apsaugos statinių poreikių ir jų nustatymo“.
3. Civilinės saugos parengties Visagino mieste, Ignalinos ir Zarasų rajonuose gerinimo kompleksinė programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. 436.
4. Lietuvos Respublikos gyventojų apsaugos radiacinės avarijos Ignalinos atominėje elektrinėje atveju planas, patvirtintas Krašto apsaugos ministro 2000 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. 371.
5. Visagino savivaldybės veiksmų radiacinės avarijos Ignalinos atominėje elektrinėje atveju planas, patvirtintas Visagino administracijos direktoriaus 2003 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. ĮV-189.
6. Visagino savivaldybės gyventojų evakavimo planas patvirtintas Visagino administracijos direktoriaus 2003 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. ĮV-188

11. VISAGINO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS NAUDOJIMO IR TVARKYMO BENDRIEJI REGLAMENTAI

11. VISAGINO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS NAUDOJIMO IR TVARKYMO BENDRIEJI REGLAMENTAI

11.1. Bendros nuostatos

Ūkinės veiklos reglamentavimui ir Visagino savivaldybės teritorijos tvarkymui numatomas savivaldybės teritorijos suskaidymas atskiromis funkcinio prioriteto tvarkymo zonomis, turinčiomis bendrumo požymių pagal vyraujančią tikslinę žemės naudojimo paskirtį, planuojamą prioritetinę ūkinę veiklą ir kraštovaizdžio tvarkymo reikalavimus.

Kiekvienai tvarkymo zonai individualiai priskiriamas numeris, vienas pagrindinis ir vienas/keli specialieji reglamentai, kurie išreikšti raidiniais indeksais Žemės naudojimo, tvarkymo ir apsaugos reglamentų brėžinyje. Konkretaus arealo numeris pateikiamas brėžinyje, o kiti reglamentai, kurie nustatomi individualiai kiekvienai tvarkymo zonai, pateikiami tvarkymo zonų reglamentų lentelėje.

1. Bendrojo plano sprendiniuose nustatyti naudojimo ir tvarkymo bendrieji reglamentai netaikomi:

- teritorijoms, kurioms parengti ir Visagino savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinti detalieji planai;
- teritorijoms, kurioms iki bendrojo plano patvirtinimo yra išduotos splanavimo sąlygos teritorijų planavimo dokumentams rengti ir techniniams projektams.

2. Visais kitais atvejais bendrojo plano reglamentai yra privalomi.

3. Rengiant specialiuosius ir detaliuosius planus galimas tvarkymo zonų tikslinimas įvertinant duomenų transformaciją į kitą mastelį.

4. Atskiri sklypai nėra Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano planavimo objektas. Sekančiose planavimo stadijose konkretiems sklypams, patenkantiems į kelias tvarkymo zonas, taikomi tos tvarkymo zonos reglamentai į kurią patenką didžioji sklypo dalis (daugiau kaip 51 procentas sklypo ploto).

5. Nekilnojamo turto savininkams, kurių turto esama paskirtis, būdas ir pobūdis preštarauja Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams, paliekama teise naudotis nekilnojamu turtu be apribojimų, kaip jis buvo naudojamas iki sprendinių patvirtinimo datos, nekeičiant jo tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdo ir pobūdžio. Keičiant minėtų sklypų tikslinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir pobūdį pastarieji keičiami, tikslinami ir papildomi vadovaujantis Visagino savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais.

6. Valstybinės reikšmės miškai ir kiti miškai, patenkantys į gyvenamųjų vietovių plėtros zonas ir sodininkų bendrijų teritorijas, tvarkomi vadovaujantis LR Miškų įstatymo (Žin. 19994, Nr.96-1872) ir LRV nutarimo „Dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr.48-1840) nuostatomis.

7. Miškų grupės nustatomos miškotvarkos specialiaisiai planais.

8. Sprendinių laikotarpyje sodininkų bendrijų teritorijos nekonvertuojamos į kitų tipų užstatymą, tikslinę žemės naudojimo paskirtis nekeičiama.

9. Valstybinės reikšmės miškuose naujų naudingųjų iškasenų karjerų eksploatacija negalima.

Pagrindinis reglamentas

- Vyraujanti tvarkymo (funkcinio prioriteto) zonos tikslinė žemės naudojimo paskirtis

Specialieji reglamentai

- Gamtinio karkaso apsaugos ir tvarkymo reglamentai
- Agrarinių teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai
- Miškų teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai
- Užstatomų teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai
- Naudingųjų iškasenų teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai
- Rekreacinių teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai

11.2. Specialieji reglamentai

11.2.1 lentelė. Specialieji reglamentai

Indeksas	Specialiojo reglamento pavadinimas
Agrarinių teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai	
ZU	Siaurai specializuotų ūkių veikla urbanizuojamose teritorijose
ZP	Patenkinamos ūkinės vertės žemių zona
ZR	Intensyvios rekreacijos zona
ZSB	Sodininkų bendrijų teritorija
ZE	Ekstensyvaus ūkininkavimo zona gamtiniame karkase.
Miškų teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai	
M2	Vyrauja rekreacinių miškų sklypai
M1, M3	Vyrauja ekosistemų apsaugos ir apsauginių miškų sklypai
M4g	Vyrauja ūkinių miškų sklypai (gamtinio karkaso teritorijose)
M4	Vyrauja ūkinių miškų sklypai (ne gamtinio karkaso teritorijose)
Urbanizuotų teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai	
U1	Visagino miesto intensyvios plėtros zona
U2	Urbanizuojamų agrarinių teritorijų plėtros zona
U3	Pramonės, komunalinių, sandėliavimo ir logistikos teritorijų plėtros zona
Naudingųjų iškasenų teritorijų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai	
N2	Gėlo vandens vandenviečių teritorijos
Rekreacinių zonų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai	
Ri	Intensyvaus pritaikymo rekreacinio funkcinio prioriteto zonos
Vandenų tvarkymo ir veiklos plėtojimo reglamentai	
V1	Rekreacinio pritaikymo vandenys
V2	Kiti vandenys
Gamtinio karkaso apsaugos ir tvarkymo reglamentai	
gT1	Esamo kraštovaizdžio natūralumo išlaikymas ir saugojimas geoekologinėse takoskyrose
gT2	Esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir didinimas geoekologinėse takoskyrose
gT3	Natūralumą atkuriančių kraštovaizdžio elementų grąžinimas ir gausinimas geoekologinėse takoskyrose
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir tvarkymo reglamentai	
C	Nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijos ir objektai

11.3. Tvarkymo zonų bendrieji reglamentai

11.3.1. lentelė. Tvarkymo (funkcinio prioriteto) zonų reglamentavimas

Tvarkymo (funkcinio prioriteto) zonų reglamentavimas		
Tvarkymo zonos Nr.	Pagrindinė (vyraujanti) tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Specialieji reglamentai
Žemės ūkio paskirties žemė		
1	Z	Z _{SB} ; M2; C; gT2
2	Z	Z _{SB} ; M2; gT2; gT3
3	Z	Z _{SB} ; M2; C; gT3
4	Z	Z _{SB} ; M2; gT3
5	Z	Z _{SB} ; M2
Miškų ūkio paskirties žemė		
1	M	M4g; gT1
2	M	M4g; Z _E ; gT1; gT2
3	M	M1,M3; M4g; C; gT1
4	M	M4g; M4; gT2
5	M	M4; Z _P
6	M	M1,M3; M4g; gT2
7	M	M4g; M1,M2; Z _E ; C; gT1; gT2; gT3
Kitos paskirties žemė		
1	K	U1; M2; Z _U ; gT3
2	K	U2; M2; Z _U ; gT3
3	K(R)	Ri; M2; Z _R ; gT1
4	K(R)	Ri; M2; Z _R ; gT1
5	K(P)	U3; M4; M4g
6	K(P)	U3; M1,M2; M4g; C; gT2; gT3
7	K(N)	N2; M4g; gT2
Vandens ūkio paskirties žemė		
1	H	V1; gT1
2	H	V1; gT1
3	H	V1; gT2
4	H	V1; gT3
5	H	V1; gT3
6	H	V2; gT2
7	H	V2; gT2

12. TERITORIJŲ REZERVAVIMAS

12. TERITORIJŲ REZERVAVIMAS

Visagino savivaldybės teritorijoje rezervuojamos teritorijos susisiekimo sistemos, inžinerinės infrastruktūros plėtrai, valstybės sienos apsaugos ir atskirų objektų plėtros poreikiams.

Teritorijų rezervavimas susisiekimo sistemos plėtrai

1. Visagino savivaldybės bendrojo plano susisiekimo sistemos plėtros sprendinių įgyvendinimui numatomas teritorijų rezervavimas visuomenės poreikiams. Šių teritorijų rezervavimas susijęs su „raudonųjų linijų“ suformavimu naujoms gatvėms tiesti Visagino mieste.

12.1. lentelė. Teritorijų rezervavimas susisiekimo sistemos plėtros sprendinių įgyvendinimui

Eil. Nr.	Sprendinys	Orientacinis gatvės ilgis, km	Raudonųjų linijų plotis, m	Orientacinis teritorijos plotas, Ha
1.	Planuojama g. Nr. 1	7,7	40	30,8
2.	Planuojama g. Nr. 2	2,3	20	4,6
3.	Planuojama g. Nr. 3	0,9	40	3,6
4.	Planuojama g. Nr. 4	0,7	50	3,5
5.	Planuojama g. Nr. 5	1,0	30	3,0
6.	Planuojama g. Nr. 6	2,8	20	5,6
VISO				51,1

Pastaba: gatvių numeraciją ir detalesnę informaciją žr. Visagino miesto teritorijos bendrajame plane.

Teritorijų rezervavimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai

2. Bendrajame plane rezervuojama teritorija naujoms 330 kV elektros perdavimo linijoms AE - Kruonio HAE ir AE-Liksna(Latvija).

3. Bendrajame plane remiantis naujos atominės elektrinės poveikio aplinkai vertinimo ataskaita rezervuojamos dvi alternatyvinės vietos naujų reaktorių statybai.

4. Bendrajame plane numatoma pertvarkyti atliekų tvarkymo sistemą. Tuo tikslu būtina rezervuoti teritorijas biodegraduojančių atliekų kompostavimo aikštelei, didžiųjų atliekų surinkimo aikštelei, pavojingų atliekų surinkimo aikštelei ir kapinynui mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžiams atliekoms laidoti.

Teritorijų rezervavimas valstybės sienos apsaugai

5. Ignalinos AE apsaugos rinktinės sklypas Karlų kaime Visagino savivaldybėje

6. Pasienio juostos teritorija. Žemė ir vandenys, kuriais eina pasienio juosta, yra valstybės nuosavybė. Žemė ir vandenys perduodami naudotis Valstybės sienos apsaugos tarnybai.

Teritorijų rezervavimas atskiriems objektams

7. Sekančioje planavimo stadijoje privaloma numatyti sekančių objektų vietų konkretizavimą ir teritorijos rezervavimą:

- Miesto kapinės priemiestinėje zonoje – apie 20 ha

- Periferinis centras (aptarnavimo ir socialinių paslaugų kompleksas) – 1,53
- Paplūdimiai ir prieplauka
- Iki mokyklinio ugdymo įstaiga Karlų kaime – apie 0,6 ha

**13. VISAGINO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO
SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMUI RENGTINI
PROJEKTAI IR DOKUMENTAI**

13. VISAGINO SAVIVALDYBĖS BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMUI RENGTINI PROJEKTAI IR DOKUMENTAI

Vandens ir miškų teritorijų plėtrai reikalingi parengti teritorijų planavimo dokumentai:

- Visagino savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo schema (specialusis planas);
- Vandens telkinių apsaugos juostų ir zonų nustatymo specialusis planas.

Kultūros paveldo apsaugai ir naudojimui reikalingi parengti teritorijų planavimo dokumentai:

- Skelbiamų saugomais kultūros paveldo objektų ir steigiamų saugomomis vietovių teritorijų, apsaugos zonų riboms nustatyti apsaugos specialieji planai

Transporto infrastruktūros plėtrai reikalingi parengti teritorijų planavimo dokumentai:

- Degalinių išdėstymo specialusis planas.

Transporto infrastruktūros plėtrai reikalingi parengti kiti projektai:

- Vietinės reikšmės kelių ir gatvių rekonstravimo ir galimybių studija;
- Keleivių vežimo autobusų transportu galimybių studija.

Teritorijų plėtrai reikalingi parengti teritorijų planavimo dokumentai:

Bendrieji planai:

- Visagino miesto bendrasis planas

Specialieji planai:

- Teritorijų, konsoliduojamų su Visagino miesto teritorija, specialieji planai.

Detalieji planai:

- Teritorijų, konsoliduojamų su Visagino miesto teritorija, detalieji planai;
- Naujų miesto kapinių ribų nustatymo detalusis planas;
- Karlų gyvenamosios vietovės detalusis planas;
- Karlų pramonės parko detalusis planas;
- Ignalinos AE teritorijos detalusis planas.

Inžinerinės infrastruktūros plėtrai reikalingi parengti teritorijų planavimo dokumentai:

- savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas

Civilinės saugos infrastruktūros plėtrai reikalingi parengti teritorijų planavimo dokumentai:

- Civilinės saugos infrastruktūros specialusis planas.

14. PRIEDAI